

VATANPARVAR

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини сканер қилинг.

ҲАРБИЙ ЛИБОС МАЛИКАЛАРИГА

Ёвқурларга сафдош мардоналарсиз,
Тўмарис издоши – афсоналарсиз,
Шахту шижоатда ягоналарсиз,
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Оналик бахтидан масрур қалбингиз,
Ватан ишончидан мағрур қаддингиз,
Тинчликни асрамоқ эрур аҳдингиз,
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Сизга ҳавас қилар не-не зеболар,
Маҳзингизга илҳақ назму наволар,
Пойингизни ўпар сарин-саболар,
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Аёллик шаънингиз, қадрингиз юксак,
Матонатдан бунёд қасрингиз юксак,
Мағрур суворасиз – наслингиз юксак,
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Ватан посбонисиз, миллат дилбанди,
Эркесвар аждодлар кутган фарзанди,
Оила чироғи, фарзандлар бахти
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Юзда ним табассум, мағрур тутиб қад,
Ватан чорловига шайдирсиз ҳар вақт,
Элнинг дуоси-ла қучинг саодат,
Ҳарбий либосдаги ой маликалар.

Зулфия ЮНУСОВА

2021 йил 5 март, №9 (2916)

Баҳром АБДУРАҲИМОВ суратга олган

3

ХИЗМАТДА ФИДОЙИ
ҲАРБИЙ, ОИЛАДА
НАМУНАЛИ БЕКА

6

АКАДЕМИЯНИНГ
МЕРГАН АЁЛИ КИМ?

12

БЕРЛИН ОРЗУСИДАН
«ҚҮРҚМА»

4-бетада

КУНДУЗИ ВА ТУНДА
АРТИЛЛЕРИЯЧИЛАР МАҲОРАТИ
СИНОВДАН ЎТДИ

13

КАДРЛАР
СИЁСАТИНИНГ
«ОЛТИН ҚОИДА»СИ

16

«ҲАММА НАРСА
ИШОНЧГА БОҒЛИҚ»

21

ГЎЗАЛЛИК
ҚУРБОНЛИК
ТАЛАБ ҚИЛАДИ

Шавкат Мирзиёев: Энг катта масала бу – уй-жойларнинг нархини адолатли шакллантириш

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 3 март куни уй-жой қурилиши ва ипотека бозорини ривожлантириш чора-тадбирлари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 21 октябрдаги қарорига қўра, қишлоқларда, 22 ноябрдаги қарори билан эса шаҳарларда арзон уй-жойлар қуриш бўйича дастурлар қабул қилинди. Улар асосида, ўтган тўрт йилда 140 мингта уй-жой барпо этилди. Йилига қурилган уйларнинг ўртача сони таққосланганда, бу аввалги даврдаги кўрсаткичдан 4-5 баравар кўпдир.

Видеоселектор йиғилишида шу борадаги вазифалар муҳокама қилинди.

Президент аҳолининг барча қатламларини уй-жой билан таъминлаш, бу борада танлаш имкониятини кенгайтириш зарурлигини таъкидлади.

Шу мақсадда жорий йилда 54 минг оилани уй-жой билан таъминлаш мўлжалланмоқда. Жумладан, давлат ипотека дастури доирасида жами 45 мингта уй қурилади.

Шундан «Қишлоқ қурилиш инвест» ва «Ўзшаҳар қурилиш инвест»

инжиниринг компаниялари томонидан 12 мингта уй, Молия вазирлиги тижорат банкларида жойлаштирадиган ресурслар ҳисобига 26 минг 500 та квартира, хусусий тадбиркорлар томонидан қурилатган 8 мингта хонадон фойдаланишга топширилади. Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда яқка тартибдаги уй-жой қуриш учун 500 тагача, жами 6,5 мингта оилага кредит берилди. Бундан ташқари, оғир турмуш шароитига тушиб, бошпанасиз қолган мингта оила, айниқса, аёлларга ижара асосида ижтимоий уй-жойлар ажратилади.

Худудлар миқёсида айтганда, Қорақалпоғистонда **2290 та**, Андижонда **4665 та**, Бухорода **3220 та**, Жиззахда **1670 та**, Қашқадарёда **3710 та**, Навоийда **1836 та**, Наманганда **4025 та**, Самарқандда **4479 та**, Сурхондарёда **3989 та**, Сирдарёда **1414 та**, Тошкент вилоятида **4046 та**, Фарғонада **4530 та**, Хоразмда **3016 та** ва Тошкент шаҳрида **7556 та** уй-жой қуриб битказилади.

– Бугунги кунгача бундай ҳажмдаги қурилиш дастурини амалга оширмаганмиз. Шунинг учун ҳар бир вилоят ҳокими уй-жой масаласи билан чуқур шуғулланиб, аниқ ҳисоб-китобга эга бўлиши керак. Энг катта масала бу – уй-жойларнинг нархини адолатли шакллантириш. Бугунги нарх-наводан одамларимиз рози эмас, – деди Шавкат Мирзиёев.

Шунинг учун вилоят, туман ва шаҳар ҳокимларига қурилиш мате-

риалларини арзонроқ ва яқинроқдан олиб, бир квадрат метр уй нархини 4 миллион сўмдан оширмастик чораларини кўриш вазифаси қўйилди.

Йиғилишда қурилиш ишларининг молиявий манбалари ҳам кўриб чиқилди. Жорий йилда аҳолини уй-жой билан таъминлаш дастури доирасида 11 триллион 500 миллиард сўм маблағ ажратилиши таъкидланди.

– Бу йилдан бошлаб, ипотека кредити бўйича молиявий ресурслардан етишмовчилик ва чекловлар бўлмайди, худудлар қўшимча таклиф билан чиқса, ижобий ҳал қилинади, – деди давлатимиз раҳбари.

Фуқароларга яқка тартибда уй қуриш ва реконструкция қилиш учун ҳам кредит ажратилиши белгиланди. Бундай кредитлар 20 йилга ажратилади, эҳтиёжманд аҳоли учун фоизнинг бир қисми субсидия сифатида тўлаб берилди. Молия вазирлигига ушбу йўналиш учун 1,5 триллион сўм ресурс ажратиш, вилоят ҳокимларига қайси туманда қанча оилага кўмак бериш масаласини ҳал этиш вазифаси қўйилди.

Уй-жойлар қурилиши учун давлат томонидан ҳам аҳолига, ҳам қурувчиларга катта имтиёзлар берилмоқда. Жумладан, жорий йилда ипотека кредити бўйича 6 ойлик имтиёзли давр киритилади. Шаҳарларда дастлабки бадал миқдори **20 фоиздан 15 фоизга** туширилади.

Паст даромадли, уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож оилаларга 15 фоизлик дастлабки бадалнинг **10 фоизи** субсидия сифатида тўлаб берилди. Яъни аҳоли уй олиш учун дастлабки бадалнинг **5 фоизини** тўлайди, холос.

Кредит олган аҳоли учун фоиз тўловларининг Тошкент шаҳрида 12 фоизи, бошқа худудларда 10 фоиздан юқори қисмига субсидия берилди.

Шунингдек, қурувчи ташкилотларга пандемия даврида берилган имтиёзлар жорий йил якунигача узайтирилиши маълум қилинди. Жумладан, Тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси томонидан қурувчи ташкилотларга уй-жой қуриш учун жалб қилган кредитлар бўйича 20 миллиард сўмгача кафиллик ҳамда Марказий банк асосий ставкасидан ошган қисмига компенсация берилди.

Йиғилишда оғир турмуш шароитидаги оилаларни ижтимоий ижара асосида уй билан таъминлаш масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди. Бунинг учун худудларга мингта квартира сотиб олиш учун маблағ ажратилиши қайд этилди.

– Энг муҳим масала, берилган имтиёзларни ҳалол-пок қўллаш бўйича адолатли тизим яратиш, бу борада одамларимизнинг хабардорлигини ошириш зарур, – деди Президент.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан соҳа ва худудлар раҳбарлари ахборот берди.

ЎЗА

ЭЪТИРОФ

Иккинчи жаҳон урушида фашист босқинчиларига қарши мардонавор курашда 800 мингдан ортиқ хотин-қизлар иштирок этган. Уларнинг 150 минг нафари орден ва медаллар билан, юзга яқини Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони билан тақдирланган.

Ўша пайтда 20 ёшга ҳам тўлиб улгурмаган қизлар ҳамшира, учувчи, мерган, зенитчи, нишонга йўналтирувчи, алоқачи, разведкачи, партизан ҳаракати қатнашчиси сифатида эркалар билан бир қаторда жанг қилишган.

Уруш сўқмоғидан омон чиққан ўша қизлар бугунги кунда бир асрлик юбилейини қаршилаш арафасида. Душманга қарши мардларча курашган ҳамшира Таисия Нурғалиева, алоқачи Вера Мурина, партизанлик ҳаракати қатнашчиси Мария Легоцкая сингари уруш фахрийлари ана шулар жумласидандир.

Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан Мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчилари туман (шаҳар) ҳокимлиги вакиллари, мудофаа ишлари бўлими офицерлари, маҳалла фаоллари, тиббиёт ходимлари ва ёшлар билан биргаликда Зангиота, Юнусобод, Миробод ҳамда Мирзо Улўғбек туманларида истиқомат қилаётган Зинаида Козирева, Таисия Нурғалиева, Вера Мурина, Мария Легоцкая хонадонига яна бир марта ташриф буюриб, онахонларни ўзига хос тарзда табриклади.

Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти шахсий таркиби, курсантлар ҳамда Зангиота тумани ҳокимлиги вакиллари билан байрамолди ташрифи туманда яшаб келаётган Зинаида Козирева хонадонига айём шукуҳини олиб кирди. Сўхбат давомида институт бошлиғи подполковник Ҳакимжон Мухитдинов Зинаида Козирева сингари фахрийларимиз босиб ўтган шонли йўл бугунги ёш авлод тарбиясида муҳим аҳамият

ОНАХОНЛАР ҚАЛБИГА ҚУВОНЧ УЛАШИЛДИ

касб этишини таъкидлади. Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институтининг 5-босқич курсантлари Валентин Зеленский ва Шухрат Нарзуллаев гитара ижросида онахонга ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги қўшиқларини куйлаб беришди.

Мудофаа вазирлиги офицерлари, Тошкент шаҳар мудофаа ишлари бошқармаси ҳарбий хизматчилари, Миробод туманидаги мактаб ўқувчилари ва маҳалла фаоллари Таисия Нурғалиева хонадонига совға-саломлар билан кириб борганда, унинг қизи Татьяна Урлаева кўрсатилаётган эътибордан қувонч кўз ёшини яширмади. 1943 йилда фронтга отланган Таисия Нурғалиева меҳмонларга уруш майдонларида бошидан кечирган хотиралари, ҳамширалик хизмати ва ярадорларга кўрсатилган ёрдам ҳақида гапириб берди. Иккинчи жаҳон урушини Узок Шарқда Японияга қарши урушда яқунлаган 96 ёшли онахон ҳарбий хизматчилар билан биргаликда «Катюша» қўшиғини ижро этиши барчанинг қалбини ҳаяжонлантиргани аниқ.

Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари қўмондонлиги шахсий таркиби офицерлари ҳам Юнусобод ва Мирзо Улўғбек туманларида истиқомат қилаётган Вера Мурина ҳамда Мария Легоцкаяни байрам билан табриклаш тадбирида

иштирок этишди. Вера Муринанинг алоқа тизимини тиклаш йўлида кўрсатган қаҳрамонликлари, Мария Легоцкаянинг Украина ўрмонларида олиб борган партизанлик ҳаракати ҳақидаги хотираларини Ватанни қўриқлашдек шарафли касб эгалари бўлмиш ҳарбий хизматчилар ўзига хос жасорат намунаси сифатида баҳоладилар.

Юрт ҳимоячилари урушнинг энг қайноқ нуқталарида фашист босқинчиларига қарши курашган фахрийларимизни байрам билан ана шу тарзда табриклаб, уларнинг қалбида ҳеч бир бойлик билан ўлчаб бўлмайдиган қувонч улашишда ўз ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Асрор РЎЗИБОЕВ

БУГУНИМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Қуролли Кучлар сафида эркалар билан елкама-елка мардонавор хизмат қилиб, ўз йўналишида юксак муваффақиятларни қўлга киритаётган аёллар талайгина. Тиббий хизмат майори Лариса Холмаматова ҳақида ҳам шундай илиқ фикрларни айтиш мумкин. Ҳа, сиз уни яхши танийсиз. Чунки қаҳрамонимиз Халқаро армия ўйинлари доирасида ўтказиладиган «Ҳарбий-тиббий эстафета» мусобақасининг фаол иштирокчиси. Маҳорати ва тажрибаси самараси ўлароқ, ҳар йили ўз жамоасининг ғалаба қозонишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган ҳарбий шифокор. Унинг бу фидойилиги давлатимиз томонидан муносиб эътироф этилди ва 14 январь – Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан «Соғлом турмуш» медали билан тақдирланди.

Қаҳрамонимиз ҳақида қисқача маълумот: Самарқанд вилоятининг Пастдарғом туманида туғилган.

Самарқанд давлат тиббиёт институтида таҳсил олган.

Саккиз йилдан буён Қуролли Кучлар сафида хизмат қиляпти.

Россияда ўтказилган «АрМИ – 2018» Халқаро армия ўйинлари «Ҳарбий -тиббий эстафета» беллашувининг «Энг яхши ҳарбий шифокор аёл» номинацияси ғолиби.

«АрМИ – 2019» Халқаро армия ўйинларининг «Ҳарбий-тиббий эстафета» беллашувида фаол иштироки учун мудофаа вазири томонидан мuddатидан олдин майор ҳарбий ўнвони билан тақдирланган.

Бўш вақтларида китоб мутолаа қилишни яхши кўради.

Спортга меҳри баланд.

Оилали, икки нафар фарзанди бор.

ХИЗМАТДА ФИДОЙИ ҲАРБИЙ, ОИЛАДА НАМУНАЛИ БЕКА

«Ютуқларимда ота-онамнинг ҳиссаси катта»

– Болалигимдан ота-онамни идеалимдаги инсонлар деб биламан. Оилада беш фарзанд улғайганмиз. Бугун ҳаётда ҳаммамиз ўз ўрнимизни топганмиз. Дадам узоқ йиллар мактабда немис тилидан сабоқ берган. Онам шифокор бўлган. Болалигимдан онамга ҳавас қилардим. Йиллар ўтди, улғайдим. Шундай бўлса-да, қалбимдаги шифокорлик касбига бўлган қизиқиш, меҳр сўнмади. Келажакимни шу касб билан уйғун кўрардим. Шунинг учун мактабни тамомлаганимдан сўнг, Самарқанд давлат тиббиёт институтига ўқишга кирдим. Бу танловимдан ота-онам жуда хурсанд бўлишган. Айниқса, уларнинг ўқишга қабул қилинганим ҳақидаги хабарни эшитишгандаги қувончи ҳали-ҳануз кўз олдимда. Ўша куни уйимиз тўйхонага айланиб кетганди. Қариндошларимиз, яқинларимиз қутлагани келишган. У кун энг яхши хотира бўлиб қалбимга муҳрланган... Мен ота-онамдан бир умр миннатдорман. Чунки уларнинг қўллаб-қувватлаши, эътибори сабаб танлаган касбимда ўрин топдим, ҳурматга эришдим. Дадам ҳар гал: «Қизим, меҳнатдан қочма, чунки астойдил қилинган меҳнат улкан ютуқларга замин бўлади», дердилар. Дадамнинг шу сўзларини ҳаётдаги шиорим деб билдим ва ҳаёт мени доим ғалаба билан сийлади.

Юракда муҳаббат бўлса...

– Кўпчилик мендан сўрашади: аёлсиз, яна ҳарбий шифокорсиз. Елкангиздаги масъулият залворидан чўчимайсизми? Йўқ, асло чўчимайман. Агар чўчиганимда бу касбни танламаган бўлардим. Мен касбимни севаман. Бу муҳаббат

менга куч-қувват беради. Янаям кўпроқ ўқишга, билим олишга, изланишга чорлайди. Аслида касбимизнинг ўзига хос томони ҳам шу. Зеро, билим олишдан, изланишдан тўхтаган шифокор маҳоратли мутахассис бўлолмайди.

Илк иштирок ҳақида

Лариса Холмаматова «АрМИ – 2018» Халқаро армия ўйинлари доирасида Россияда ўтказилган «Ҳарбий-тиббий эстафета» беллашувининг «Махсус кўникмалар» шартлида фахрли ўринни қўлга киритиб, ҳакамлар ҳайъати томонидан «Энг яхши ҳарбий шифокор аёл», дея эътироф этилган эди. Халқаро доирадаги илк иштирокданоқ шундай нуфузга эришиш бу жуда катта воқеа, аслида. Келинг, яхшиси унинг сўзларига қулоқ тутамиз.

– Мусобақадаги илк иштироким менга катта сабоқ, кейинги муваффақиятларим учун замин бўлган. Ҳар йили мусобақага тайёргарлик кўрар эканман, илк тажрибамга, кўникмамга таянман. Ушанда ўнта мамлакатдан келган жамоалар билан беллашганмиз. Шартга кўра, ўқ отиш тайёргарлиги, майдонда жароҳатланганларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича мусобақалашдик. Жароҳатланганларга тиббий ёрдам кўрсатиш учун аввалига белгиланган лабиринт йўлагидан ўтиш ва улarga тиббий ёрдам кўрсатиш керак эди. Ярадорлар тўрт нафар бўлиб, биз уларнинг олган жароҳатига қараб юракка сунъий нафас бериш, бойлам ва катетер қўйиш, жароҳатни тикиш, вена ва мушакка инъекция қилиш топширигини бажардик. Тўғри, мусобақага катта тайёргарлик кўриб боргандим. Лекин бегона муҳит, нотаниш полигонда беллашиш барибир қийин бўларкан. Шундай бўлса-да, уddасидан чиқдим. Менга ишонч билдирган жамоадолларимнинг қўллаб-қувватлашлари, ота-онамнинг дуосидан куч олдим. Ҳакамлар ҳайъати эълон қилган натижаларга кўра, мен якка тартибдаги ва жамоавий вазифаларни бажаришда ҳам хатога йўл қўймабман. Айниқса, тақдирлаш жараёнида ҳакамлар ҳайъати мени «Энг яхши ҳарбий шифокор аёл» деб эълон қилганда кўзларимга ёш келди. Тўғриси, кутмагандим. Бу мен учун жуда катта эътироф, шараф эди! Ахир турли давлатлардан келган юздан ортиқ ҳамкасбларим орасида шундай нуфузга эришиш... Буни сўз билан таърифлаб беролмайман. Ҳалигача ўша қувончли воқеа ёдимга тушса ҳаяжондан, қувончдан кўзларимга ёш келади...

Оила даврасида

Бўш вақтларимни оилам даврасида ўтказаман. Уйга келиб ҳарбий либосимни ечишим билан оддий оила бекасига айланаман. Хоналарни

йиғиштираман, овқат пишираман, кир юваман. Хуллас, бир оилада аёлнинг зиммасига қандай вазифа юклатилган бўлса ҳаммасининг уddасидан чиқишга ҳаракат қиламан. Нокамтарликка йўлманг-у, овқат ва ширинликлар пишириш бобида тажрибалиман (кулади). Бу ҳислат менга онамдан ўтган. Ошхонага кирсам, бир-икки соатсиз чиқмайман. Болаларим кўнгли тусаган егуликларни пишириб, уларни хурсанд қилгим келади.

Ҳа, инсон ҳаловатни, кўнгил хотиржамлигини оиладан топади. Зеро, оиласидан хотиржам инсоннинг ишида унум бўлади, деган сўз бежиз айтилмаган.

«Фарзандларим – умидим, ишонган тоғим»

Икки нафар фарзандим онасиман. Қизим Шаҳина 10, ўғлим Темур 6 ёшда. Қизим тўрт ёшдан буён спортнинг бадий гимнастика тури билан шуғулланади. Республика миқёсида ўтказилган қатор мусобақаларда фахрли ўринларни қўлга киритган. Мактабда ҳам яхши ўқийди. Инглиз тилини ўрганишга ҳам қизиқиши кучли бўлгани учун тил ўргатиш тўғрақларига қатнапти. Ўғлим ҳам ўтган йилдан бошлаб спорт гимнастикаси тўғрақига боряпти. Ўзлаштириши яхши. Келажакда уларнинг Ватанга нафи тегадиган яхши инсонлар бўлиб улғайишини орзу қиламан. Мен учун оилам, фарзандларим тақдири биринчи ўринда туради. Уларнинг тарбияси, ўқиши, тўғаракка қатнаши учун доим вақт ажратаман. Қизиқишлари, интилишлари эътиборимдан четда қолмайди. Бу жиҳатларни ота-онамдан ўрнатиб олиш керак. Чунки юқорида таъкидлаганимдек, ота-онам ҳам биз – фарзандларининг тарбиясига шундай муносабатда бўлишган.

Менинг энг катта орзуим – фарзандларимнинг камолини, бахтини кўриш. Илоҳим, шу кунларга етказсин.

Мақсад сари

Ўтган йилнинг август ойидан бошлаб Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпиталининг гинекология бўлими катта ординатори вазифасида хизмат қиляпман. Айни вақтда Республика ихтисослаштирилган акушерлик ва гинекология илмий-амалий тиббиёт марказининг тўққиз ойлик малака ошириш курсида таҳсил оляпман.

Биласизми, мен Самарқанд давлат тиббиёт институтининг магистратурасини тамомлаётганимда онкогинекология йўналиши бўйича «Елбўғоз (яъни сохта ҳомиладорлик) касаллиги бўйича даволанган беморларда касалликнинг оқибатини ўрганиш» мавзусида илмий иш қилганман. Эътибор бераётган бўлсангиз, бугун бутун дунёда онкологик касалликлар кўпайиб кетди. Аёллар ўртасида ҳам бундай касалликка чалиниш хавфи юқори. Демак, бу мавзунинг ўрганиш ҳамма давр учун долзарб. Шунинг учун ҳам келажакда ушбу мавзу бўйича илмий изланишни давом эттириш мақсадидаман.

Майор Гулнора ҲОЖИМУРОВА

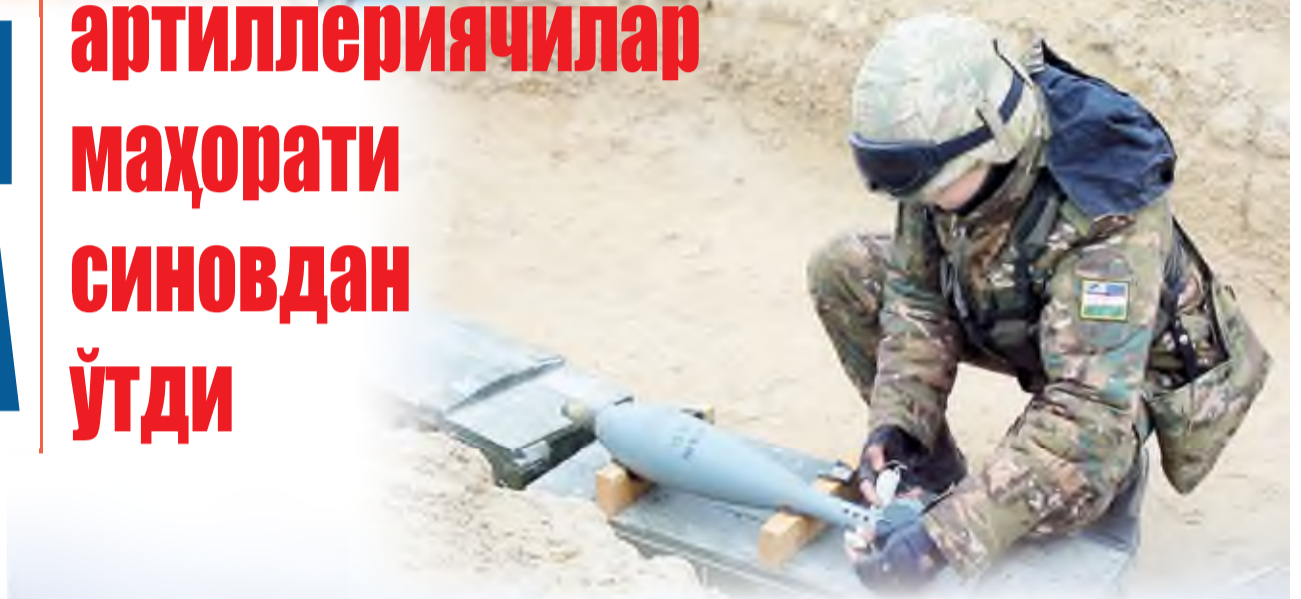
КУНДУЗИ ВА ТУНДА

артиллериячилар маҳорати синовдан ўтди

Иккинчи жаҳон уруши йилларидаги қўллаб қуролли тўқнашувлар ҳамда ХХІ асрда рўй берган локал урушлар даврида артиллерияни қўллашнинг самарадорлиги, унинг қудрати жуда ҳам кўп манбаларда келтириб ўтилган. Дунёда рўй берган сўнгги тўқнашувларда ҳам артиллериядан кенг фойдаланилгани, унинг олис ва яқин масофадан туриб зарба бериш салоҳияти ва имконияти яққол намён бўлмоқда.

Қуролли Кучларимиз стратегик ва тактик жиҳатдан қўллашнинг янги усул ва услубларини ишлаб чиқишда ҳамда қўшинлар ҳаракатини жанговар қўллаб-қувватлашда артиллерия кучи ва қудратига катта эътибор бериб келиняпти. Зеро, қўшинлар ордидан бўлинмаларга олов билан мадад бериш, рельефнинг паст-баландлигидан қатъи назар, шартли душманга қарши қақшатқич зарба беришга қодир бўлган артиллериянинг ўрни алоҳида.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округнинг артиллерия

бўлинмалари билан «Нукус» полигонда ўтказилган дала-ўқув йиғинида реактив, стволли артиллерия ҳамда миномёт бўлинмалари мутахассисларнинг касбий билимлари оширилиб, амалиётда синовдан ўтказилди.

Артиллерия тайёргарлик курсига асосан ўтказилган амалий машғулотларда тўплардан ҳаракатсиз нишонларни тўғридан-тўғри шикастлаш ҳамда кўринадиган ва кўринмайдиган ҳаракатсиз нишонларни ёпиқ ўт очиш позициясидан йўқ қилиш бўйича машқлар бажарилди.

Ёритувчи снарядлар билан қўллаб турган стволли артиллерия тунда реактив артиллериянинг нишонларни муваффақиятли йўқ қилишини таъминлаб турди. Отилганидан сўнг белгиланган ҳудудни 35-40 сония ёритиб турган махсус снарядлар қисқа фурсатда реактив артиллерия жанговар машиналарининг мўлжалга олиш мосламалари орқали 4 500 метр узоқликдаги нишонларни аниқлаш ҳамда йўқ қилиш учун имконият яратиб берди.

Ўқув йиғинида артиллериячи офицерлар отиш ва оловни бошқариш бўйича билим ва кўникмаларини синовдан ўтказишди.

Шунингдек, гаубица Д-30 стволли артиллерия батареясининг ҳам кундузи ва тунда нималарга қодир эканлиги амалий машғулотлар жараёнида намойиш этилди. 4 000-4 500 метр олисдаги шартли душман жойлашган ҳудудни кундузги шароитда ёпиқ ўт очиш позициясидан мўлжалга олган гаубицаларнинг зарбаси муваффақиятли яқунланди.

Ўқув йиғини доирасида Урганч гарнизонида жойлашган ҳарбий қисмининг миномёт батареяси билан қўшинлар махсус ҳаракатида миномёт батареяси томонидан батальон тактик гуруҳини оловли қўллаб-қувватлаш мавзусида тактик ўқуви ўтказилди.

Тактик ўқув давомида миномётчилар кундузи ва тунда 3 000-3 500 метр масофада турган нишонларни яқсон этди. Тунги вақтда эса батарея томонидан ёритувчи снарядлардан самарали фойдаланилди.

**Шимоли-ғарбий ҳарбий округ
матбуот хизмати**

ҲАМКОРЛИК ВА ЖИПСЛИК МУВАФФАҚИЯТНИ ТАЪМИНЛАДИ

Қўшинларда доимий жанговар шайликни таъминлаш энг устувор масалалардан биридир. Бунда ҳамкор куч тузилмалари иштирокида ўтказиладиган махсус-тактик ўқувлар муҳим ўрин тутди.

Мудофаа вазирлиги Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари қўмондонлигининг Навоий вилоятида жойлашган ҳарбий қисмларидан бирида ўтказилган ўқув-амалий машғулотда ҳам қўриқланаётган объектда фавқулодда вазиятлар содир бўлганда уни бартараф этиш чора-тадбирлари юзасидан бўлинмаларнинг жанговар ҳаракатлари синовдан ўтказилди.

Машғулотда қўмондонлик масъуллари, Марказий ҳарбий округ офицерлари, шунингдек, ҳудуддаги бошқа куч тузилмалари вакиллари иштирок этди.

Эрта тонгда берилган сигналга асосан бўлинмалар жанговар ҳолатга келтирилди. Унга кўра, ҳарбий хизматчилар зудлик билан қурол-аслаҳаларини олиб, саф майдони томон шошилдилар.

Бўлинма командири томонидан вазифалар белгилангач, шахсий таркиб техникаларга жойлашиб, ўқув нуқталари томон йўл олди.

Ўқув режасига кўра, шартли душман назорат ўтиш жойи орқали объект ҳудудига киришга уринмоқда. Аммо шахсий таркибнинг ҳушёрлиги ва содир этилиши мумкин бўлган бундай вазиятларга аввалдан кўрилган пухта тайёргарлик натижасида шартли душман зудлик билан зарарсизлантирилди. Йиллар давомида тўпланган тажриба, билим ва малака ўз сўзини айтди.

Навбатдаги ўқув нуқтасида эса шартли душман объектнинг муҳим биноларидан бирида ёнғин содир қилишга эришди. Ҳарбий хизматчилар дарҳол ҳудудни қуршаб олиб, ҳамкор куч тузилмалари кўмагида ёнғинни бартараф этишди. Ўқув давомида жараланганларга тез тиббий ёрдам

кўрсатиш, жанговар ҳаракатлар олиб борилган ҳудудни экспертиза қилиш ва криминалистик текширувдан ўтказиш, объект ишчи-ҳодимларини хавфсиз жойга эвакуация қилиш каби тадбирлар ҳам ўтказилиб, бу борадаги ҳамкорлик режаларига аниқликлар киритилди.

Таъкидлаш жоизки, мазкур ўқув машғулоти юрт ҳимоячиларининг жисмоний ва руҳий тайёргарлигини янада мустаҳкамлаш, жанговар вазиятларда тўғри ҳаракатланишини таъминлашда муҳим аҳамият касб этди.

Капитан Фарида БОБОЖОНОВА,
Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари қўмондонлиги матбуот хизмати бошлиғи

МУСОБАҚА

Қуролли Кучлар академияси полигонида академия ҳарбий хизматчи аёллари ўртасида 8 март – Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан «Энг илғор мерган» ўқ отиш мусобақаси бўлиб ўтди.

Икки юз метр масофадаги нишонларга қарата махсус отиш машқини бажарган Тўмарис издошлари отиш тайёргарлигидан ўз билим ва маҳоратларини яна бир бор синовдан ўтказди.

– Ўқотар қуроллардан нишонларни яқсон қилишда аввало, қурол жангчининг тана аъзосига айланиши керак. У бор диққат-эътиборини жамлай олиб, нафас ритмини тартибга солгач, тепкини босса, ўқ бехато кетади.

Энг муҳими, мерган сабрли бўлиши лозим. Керакли ва зарур фурсатни кута олган, уни англаган ва тўғри қарор қабул қилган ўқчи қушнинг кўзидан ҳам ура олади, – дейди мусобақа ғолиби I даражали сержант Зебинисо Валихонова.

Ғолибларга диплом, фахрий ёрлиқ ва пул мукофотлари берилди.

И. НУРАЛИЕВ

АЁЛЛАР СПАРТАКИАДАСИ

БАЙРАМОНА БАҲСЛАР ШУКУҲИ

Қуролли Кучлар академиясида аёллар спартакиадасига старт берилди. Ушбу мусобақа ҳар йили 8 март – Халқаро хотин-қизлар кунини арафасида анъанавий тарзда ўтказилади. Унда Мудофаа вазирлигига қарашли ҳарбий қисм ва муассасаларда хизмат фаолиятини олиб бораётган ҳарбий хизматчи аёллар ўзларининг жисмоний тайёргарликларини яна бир бор синовдан ўтказадилар. Бу гал иштирокчилар арқон тортиш, эстафета, сузиш, стол тенниси, шахмат, шашка, дартс ва волейбол каби спорт турлари бўйича беллашмоқдалар.

Тантанали очилиш маросимида иштирокчилар юртимиздаги таниқли кўшиқчилар ҳамда Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли хонандалари томонидан ижро этилган куй-кўшиқларга рақсга тушиб, байрамона кайфият ҳосил қилдилар. Шундан сўнг биринчи шарт – арқон тортиш мусобақасига киришиб кетдилар.

– Ушбу спартакиадани сафдош аёллар бир байрамдек кутишади. Республикамининг турли ҳудудларидан йиғилган қадрдонлар

билан шу баҳона дийдорлашамиз, – дейди Жануби-ғарбий махсус ҳарбий округдан келган контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар Наргиза Юлдашева. – Дўстона руҳда ўтадиган беллашувлар бизга жисмонан чиниқиш даражамизни синаб кўришга ёрдам беради. Ўзимиздан кучли жамоалар ва аёллардан ўрнат олишга ҳаракат қиламиз. Байрамона мусобақада барча сафдошларимга омад тилайман.

А. НОРҚУЛОВ

СЕНАТОР МИНБАРИ

Фото тахририят архивидан олинди

Мамлакатимизда олиб борилаётган туб ислохотлар замирида хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг салоҳиятини юзага чиқариш учун кенг имкониятлар яратиш ва пировардида опа-сингилларимизнинг бахтли ҳаёт кечиршини таъминлаш алоҳида ўрин тутди. Охириги тўрт йилда бу борада амалга оширилган қатор саъй-ҳаракатлар мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Авалло, хотин-қизларимизнинг ҳуқуқ ва ақонуний манфаатлари ҳимоя қилиниб, уларнинг жамият ва давлат ишларида фаол бўлишлари таъминлаб келинаётганини айтиш зарур. Бу борада қонунлар ҳамда қатор меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинмоқда. «Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги, «Хотин-қизларни таъминлаш ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунлар шулар жумласидан. Улар эса чин маънода опа-сингилларимизнинг турмуш шароитини янада яхшилашда ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётир.

Ана шу эзгу саъй-ҳаракатлар самараси ўлароқ, бугунги кунда хотин-қизлар барча соҳаларда эркаклар билан тенгма-тенг, баравар меҳнат қилиб, салмоқли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Масалан, 2020 йилда 6 нафар хотин-қиз туман ва шаҳар ҳокими лавозимларига тайинланганини мамнуният билан айта оламиз. Умуман, айна пайтда давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида икки мингга яқин аёл раҳбарлик лавозимида фаолият олиб бормоқда.

Бундай ижобий ўзгаришларни 2019 йилда бўлиб ўтган сайлов яқунлари яна бир бор намоён

этиди. Бугунги кунда парламентнинг куйи палатаси депутатларининг 32 фоизини, сенаторларнинг эса 25 фоизини аёллар ташкил этмоқда. Ўзбекистон тарихида илк мартаба миллий парламентда хотин-қизлар сони БМТ томонидан белгиланган тавсияларга мос даражага етди. Мамлакатимиз парламенти хотин-қизлар сони бўйича дунёдаги 190 та парламент орасида 37-ўринга кўтарилди.

Мудофаа вазирлиги тизимида хизмат қилаётганлар сафида ҳам аёллар кўпчиликти ташкил этади. Улар ўз вазифаларини ҳалол ва виждонан адо этиб, тинчликни мустаҳкамлаш йўлида эркаклардан қолишмасдан ўз бурчини сидқидилдан, ихлос ва эътиқод билан бажармоқдалар. Шунингдек, улар жамиятимизда кечаётган ислохотларга ҳамоҳанг равишда давлат ва жамоат ташкилотларининг тадбирларида, айниқса, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш каби ишларда ҳам фаол.

Шу билан бирга вазирлик ҳарбий тиббиёт йўналишида фаолият юритаётган хотин-қизлар юрт посбонлари саломатлигини асраш баробарида Халқаро армия ўйинларида ҳам юртимиз байроғини баланд кўтаришмоқда. Хусусан, Россияда ўтқизилган халқаро мусобақада 10 та мамлакатдан 100 дан зиёд иштирокчилар қатнашган «Ҳарбий-тиббий эстафета»да Мудофаа вазирлиги ҳарбий шифокори тиббий хизмат майори Лариса Холмаматова «Энг намунали ҳарбий шифокор аёл» дея эътироф этилди.

Бундай мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Умумий айтганда, Ватан ҳимояси йўлида хизмат қилаётган лобар аёлларимиз юрт тинчлиги, халқ фаровонлиги йўлида бурчларини муносиб ва садоқат билан ўтаб келяптилар.

Демак, Мудофаа вазирлиги тизимида хизмат қилаётган опа-сингилларимиз мукамал билим ва тайёргарликка эришиш баробарида, биринчи навбатда, ватанпарвардирлар. Шу билан улар ўзлари туғилган шаҳар, қишлоқларни, қавму қариндошлари, бир сўз билан айтганда, она ватанини кўриқламоқдалар.

Бундай қизларимиз, аёлларимиз ақлий ва жисмоний баркамолликни бенуқсон уйғунлаштирганликлари билан, ўзларининг жасорат ва матонатни, ақл-заковати, нафосат ва назокати билан ўчмас ном қолдирган Тўмарис, Бибиҳоним, Зебунисо, Барчиной, Нодирабегим, Зулфияхонимлар издошлари, десак, ҳеч муболаға эмас.

Фурсатдан фойдаланиб, буюк момоларига муносиб ворис бўлган матонатли Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида хизмат қилаётган барча латофатли ва гўзал опа-сингилларимизни 8 март – Халқаро хотин-қизлар куни билан самимий муборакбод этаман!

Кутбиддин БУРХАНОВ,
Олий Мажлис Сенати
Мудофаа ва хавфсизлик
масалалари қўмитаси раиси

ВАТАН ҲИМОЯСИГА КАМАРБАСТА АЁЛЛАР = ФАХР ВА ҒУРҒУР ТИМСОЛИ

ОНЛАЙН – СЕМИНАР

ЯНГИ НОРМАЛАРНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ ЕТКАЗИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари – Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори генерал-майор Шухрат Узаков ташаббуси билан Республика Ҳарбий суди ҳамкорлигида 2021 йил 18 февраль кунги қонун билан Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларига киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар мазмун-моҳиятига бағишланган онлайн-семинар ўтказилди.

Видеоконференц-алоқада Қуролли Кучлар тизимидаги вазирлик ва давлат идораларининг соҳага масъул офицерлари, Республика Ҳарбий прокуратураси маҳкамаси ва Тошкент ҳарбий прокуратураси прокурор-тергов ходимлари, Республика Ҳарбий суди вакиллари иштирок этди.

Жойлардаги ҳудудий ҳарбий прокуратуралар ходимлари, ҳарбий ва жиноят ишлари бўйича судлар судьялари, ҳарбий қисм ва муассасаларда терговга қадар текширувчи амалга оширувчи мансабдор шахслар ҳамда суриштирувчилар қатнашди.

Машғулоти Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг биринчи ўринбосари адлия қўмитаси Баходир Худойбердиев олиб борди ва Жиноят-процессуал кодексига киритилган янги институтлар, жумладан, кўрсатувларни олдиндан мустаҳкамлаб қўйиш, дастлабки эшитув, айбига иқрорлик тўғрисидаги келишув, шунингдек, далиллар турлари

ва уларни текширишга оид янги талаблар, ҳимоячи иштироки ва ушлаб туриш муддати ҳисобланиши билан боғлиқ янги нормалар мазмун-моҳияти ҳақида сўз юритди.

Мавзу доирасида Республика Ҳарбий прокуратураси бўлим бошлиғи адлия подполковниги Қобил Анарбоев ҳамда Республика Ҳарбий суди судьяси Жамшид Рахмоновнинг маърузалари тингланди.

Семинар савол-жавобларга бой тарзда ўтди.

Асосий мақсад, соҳавий фаолиятда жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларни тўғри қўллаш, бу борада қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўймаслик ҳамда шахс ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатини таъминлашдан иборат.

Адлия майори Феруз ХАМЗАЕВ,
Республика Ҳарбий прокуратураси
бўлим ҳарбий прокурори

УДДАБУРОН ВА ИЛГОРЛАР ВЕЛЛАШУВИ

Бахром АБДУРАХИМОВ

Ҳаёт фалсафаси, мазмун-моҳияти ва гўзаллиги аввало, барчамизни дунёга келтирган она сиймосида, аёл тимсолида намоён. Улар бор экан, кўзларда қувонч балқийди, қалбларда хотиржамлик ҳукм суради. Шунинг учун ҳам улар ҳаёт давомчилари, дея улўғланади, оиланинг бир устунни, деб эътироф этилади. Зеро, ўзининг ибратга сазовор фазилати билан оилани оила қиладиган, рўзғорга файзу барака киритадиган, фарзандлар қалбига Ватанга муҳаббат ва садоқат туйғуларини сингдира оладиган аёллар чуқур эҳтиром ва эъзозга муносибдир. Мудофаа вазирлиги кўшинлари миқёсида анъанавий тарзда ўтказилган «Балли, аёллар!» кўрик-танловининг якуний босқичида ҳам мана шу эътирофга сазовор бўлган, оилада, жамиятда ўрин топган ибратли ҳарбий оила бекалари ўзаро куч синашди.

Рўзғор тутишу тадбиркорликда, ҳатто санъатсеварликда ҳам бир-биридан қолишмайдиган саккиз нафар иштирокчининг чиқишларини Республика «Бувижонлар мактаби» жамоа кенгаши раиси Муборак Юнусхўжаева бошчилигидаги ҳакамлар ҳайъати баҳолаб борди. «Мен намунали ҳарбий оила бекасиман» шиори остида онлайн тарзда ўтказилган танловда иштирокчилар «Аёл дунёни тебратди», «Тадбиркорлик аёл талқинида», «Уддабурон аёл», «Оилам суянчи – турмуш ўртоғим» шартлари бўйича ўзаро беллашди. Кучли рақобат, қизиқарли баҳс-мунозарага бой ўтган мусобақанинг ўзига хос энг муҳим жиҳати – ундаги шартларнинг барчаси оила бекаларининг яширин қобилиятини, истеъдодини намоён қилганида бўлди.

– Кўрик-танловни таъсирланиб кузатиб ўтирдим. Тўғриси, ҳарбийларнинг аёлларига бўлган ҳурматим ошди, – дейди ҳакамлар ҳайъати аъзоси, Ўзбекистон

Миллий ахборот агентлиги бўлим бошлиғи, Республика Маънавият ва маърифат маркази «Тарғиботчилар гуруҳи» аъзоси, фалсафа фанлари доктори Гулжаҳон Мардонова. – Танлов иштирокчилари чиқишлари орқали ибратли аёлга хос бўлган фазилатларни намоён қила олишди. Уларнинг тадбиркорлигини айтмайсизми? Шу орқали ҳам оила бюджетига, ҳам жамиятга катта фойда келтиряпти. Ораларида санъатга меҳри баланд аёлларни кўрдим ва хурсанд бўлдим. Чунки санъатни севадиган инсон, ҳаётдан масрур бўлиб, ҳар кунини қувончга тўлдириб, атрофдагиларга ҳам шодлик улашиб яшайди. Энг муҳими, доим позитив инсоннинг оиласида бахтиёрлик ҳукм суради. Бир сўз билан айтганда, танловда иштирок этган аёллар ҳар жиҳатдан бошқаларга ибрат бўла олади.

Хушчақчақ давраларда вақт ҳам тез ўтади, деб бежиз айтишмас экан. Бу гал ҳам шундай бўлди. Иштирокчи аёллар томошабинларни такрорланмас чиқишлари билан хушнуд қилишди. Ниҳоят, якунда ғолиблар номи эълон қилинди. Унга кўра, Шаҳноза Асқарова (Тоифаланган объектларни қўриқлаш кўшинлари қўмондонлиги) 1-ўринни қўлга киритди. 2-ўрин Раънохон Сотиболдиевага (Қуролли Кучлар академияси) насиб этди. Василахон Каримова (Шимоли-ғарбий ҳарбий округ) эса 3-ўринга лойиқ топилди. Ғолиб ва совриндорлар диплом ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

– Ҳаяжондаман, мактов ва олқишлардан бошим кўкка етди, – дейди Шаҳноза Асқарова. – Тўғриси, кутмагандим, лекин ғолибликка умидвор бўлиб келгандим (қулади). Энг муҳими, танлов ҳаммамиз учун ўзига хос мактаб бўлди. Чунки ҳакамлар ҳайъати аъзолари бўлган ёши улўғ, тажрибали аёллардан фарзанд тарбияси, муомала маданияти ва рўзғор тутиш борасида билмаганларимизни ўргандик. Уларнинг ўғит ва маслаҳатларига албатта амал қиламан.

2-ўрин соҳибаси Раънохон Сотиболдиеванинг асл касби – ҳамширалик. У айна вақтда бола парвариши таътилида. Шундай бўлса-да, у тадбиркорлик билан ҳам шуғулланишга вақт топяпти.

– Кўп вақтимни фарзанд тарбиясига бағишлайман. Фарзандим ҳозир катта бўлиб қолди. Шунинг учун тикувчилик билан шуғулланишман, – дейди суҳбатдошимиз. – Асосан ҳарбий кийим-кечаклар тикаман. Буюртмачиларим кўп. Тикканларим кўпчиликлари манзур бўлаётганидан хурсанд бўламан. Бугунги танловда ҳам эгаллаган хунарим ҳақида яхши фикрлар айтишди. Танловнинг мен учун эса қоларли бўлган яна бир жиҳати, дугоналар орттирдим. Улар билан тадбиркорлик борасида тажриба алмашдик. Бу ҳаммамиз учун фойдали бўлади, деб ўйлайман. Чунки кейинчалик ўзим мустақил тикувчеи очмоқчиман. Бу борада режаларим бор. Натижани албатта, вақт кўрсатади.

Танловнинг бошқа иштирокчилари – Гулшаной Эсонова, Шаҳодатхон Тўқмирзаева, Зарнигор Мамадиева, Гулнафиса Эргашева ва Шоҳиста Тожибоеванинг ҳам тадбиркорлик борасидаги эзгу ишлари таҳсинга сазовор. Намунали оила бекаси, уддабурон, тадбиркор бу аёллар ва уларнинг фаолияти ҳақида албатта, газетамизда мақола эълон қилишни кўнглимизга тугиб қўйдик.

ЭЪТИБОР

КОНКУРС

ФРОНТ ОРТИ АЁЛИ ҚУТЛАНДИ

Марказий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги ўқувчи ёшлар ҳамроҳлигида 8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан Самарқанд шаҳрида истиқомат қилувчи, Иккинчи жаҳон уруши йилларида фронт ортида заҳмат чеккан 90 ёшли София Погребовани байрам билан муборакбод этди.

Ташриф чоғида меҳмонлар ва ўқувчи ёшлар фахрий аёли байрам билан қутлаб, округ қўмондонининг байрам совғасини улашишди. Шундан сўнг София Погребова уруш йилларида чеккан заҳматлари ва бугунги дориламон кунлар ҳақида гапирди.

– Уруш бошланганида, 9 ёшда эдим, – дейди София Погребова. – Акам Михаил билан уруш туфайли ота-онамиздан эрта айрилдик. Акам украин, рус ҳамда немис тилларини билгани сабаб, совет армиясида

таржимонлик қилиш учун жўнади. Посёлкамизни фашистлар босиб олишди ва ўша ерни ўзлари учун кичик бир штаб қилишди. Фашистлар ўрмон орасида яна бир кичик посёлка борлигини пайқашмаган эди. У ерда совет армиясининг разведка бўлими жойлашган эди. Ўрмонга ўтин ёки қўзиқорин териш учун деб, уларнинг олдига бориб, эшитган бор маълумотларимни етказиб турар эдим. Орадан анча вақтлар ўтди ва посёлкамиз фашистлар қўлидан халос бўлди ва бошқаларнинг ҳам бундай

бахтга эришиши учун фронт ортида туриб, матонатли меҳнат билан тинчлик учун хизмат қилдик.

Сухбат жараёнида София Погребова Самарқандга қандай келиб қолганини ҳам гапириб берди.

– Акам билан хат ёзишиб турар эдик ва навбатдаги мактубида ўзбек йигитлари билан ака-укадек бўлиб кетгани ва улар билан Ўзбекистонга кетмоқчилиги ҳақида ёзган эди. Орадан вақт ўтиб, яъни 1963 йилнинг ёз ойида мени ҳам ўзи билан олиб кетиш учун Украинага келди. Шу тариқа Самарқандга келиб қолдим.

Фронт орти қатнашчиси София Погребова 1963 йилдан буён турли хўжалик соҳаларида фаолият юритиб келган ҳамда ҳукуратимиз томонидан «Шухрат» ва бир қатор медаллар билан тақдирланган.

Марказий ҳарбий округ матбуот хизмати

В общеобразовательной школе № 191 Алмазарского района города Ташкента был проведен конкурс по компьютерной грамотности среди старшеклассников с участием сотрудников Военно-технического института Национальной гвардии Республики Узбекистан.

СОСТЯЗАЛИСЬ СТАРШЕКЛАСНИКИ

Конкурс состоял из 3-х этапов. В результате были определены пять наиболее подготовленных учеников, которые боролись за призовые места.

По окончании мероприятия победители конкурса были награждены почетными дипломами от имени руководства Военно-технического института, а остальные участники стали обладателями памятных грамот.

Подполковник Шухрат ХОЛИКОВ

БЕЛЛАШУВ

«ВАТАНПАРВАРЛАР» ҲАРБИЙ СПОРТ МУСОБАҚАСИ

Ўз даврида «Юртим, Туроним, сендан айрилмоқ – менинг ўлимим, сенинг учун ўлмоқ – менинг тириклигимдур», деб ёзган эди маърифатпарвар бобомиз Фитрат. Бу сўзларда ватанпарвар инсоннинг қалб нолалари ифода топган. Ватанпарварлик инсоннинг ўз оиласига, авлод-аждодларининг ор-номусига чуқур эҳтироми, виждонига, бурчига ва ўз сўзига содиқлигидир.

Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирининг буйруғига асосан Тошкент вилоятининг Оққўрғон туманидаги умумтаълим мактабларининг 10-11-синфларида таҳсил олаётган ўқувчи ёшлар ўртасида мудофаа вазири кубоги учун «Ватанпарварлар» ҳарбий спорт мусобақасининг туман босқичига старт берилди.

Тадбирни мудофаа вазирининг матбуот котиби – ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси полковник Баҳром Зулфиқоров

ва Тошкент ҳарбий округи қўшинлари қўмондони ўринбосари полковник Бахтиёр Уралбоев кириш сўзлари билан очиб берди. Дастлаб «Ёшлар ҳарбий паради» номли концерт дастури ташкил этилди. Унда Мудофаа вазирилик Марказий ҳарбий оркестри жамоасининг куй ва кўшиқлари, Ангрен шаҳридаги ҳарбий қисм вакилларининг кўргазмали чиқишлари, Тошкент ҳарбий округи «Навқирон» гуруҳининг Ватанни мадҳ этувчи тароналар бўлажак ватанпарварларга кўтаринки кайфият улашди.

Мусобақанинг Оққўрғон тумани босқичида ҳудуднинг еттита мактаб жамоаси ўзаро беллашди.

Муаллиф суратга олган

«Ватанпарварлар» ҳарбий спорт мусобақаси низоми талаблари бўйича сафда кўшиқ куйлаш, пневматик милтиқ ёрдамида нишонларни йўқ қилиш, тан жароҳати олган инсонга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш, «Темур тузуклари» китобидан савол-жавоб ҳамда эстафета каби бешта шарт асосида ташкил этилди.

Танлов якунига кўра, туманда жойлашган 19-мактабнинг «Темур авлодлари» жамоаси биринчи, 23-мактабнинг «Лочинлар» жамоаси иккинчи ва 49-мактабнинг «Темурбеклар» жамоаси учинчи ўринни қўлга киритди. Ҳолиб ва совриндорлар туман мудофаа ишлари бўлими, Миллий гвардия ва Ёшлар иттифоқи туман ва вилоят кенгаши томонидан эсдалик совғалар ҳамда диплом билан тақдирланди.

Шу тариқа 19-мактабнинг «Темур авлодлари» жамоаси ҳарбий спорт мусобақасининг вилоят миқёсида ўтказиладиган баҳсларида иштирок этиш имкониятини қўлга киритди.

**Шерзод ШАРИПОВ,
«Vatanparvar»**

БУРЧ НИМАДАН БОШЛАНАДИ?

Шарқий ҳарбий округ Фарғона гарнизони ҳарбий қисм ва муассасаларининг Ўзбекистон ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилот етакчилари ва йўналиш сардорлари билан Мудофаа вазирлиги тарбиявий ва мафқуравий ишлар бош бошқармаси ёшлар билан ишлаш бўлими катта офицери, Қуролли Кучлар етакчилар кенгаши раиси подполковник Сардорбек Абдусаматов раҳбарлигида «Янги чақирилган аскарлар хизматни нимадан бошлайдилар?» мавзусида хизмат йиғилиши ўтказилди.

Бугунги кунда муддатли ҳарбий хизматчилар Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафларида ўз йигитлик бурчини ўтаб, ота-оналари олдига қайтмоқдалар. Ўз навбатида, қўшинларда янги чақирилган муддатли ҳарбий хизматчилар ҳарбий қисмларга етиб келиб, ўз йигитлик бурчларини бажаришга киришадилар.

Йиғилишда янги чақирилган муддатли ҳарбий хизматчиларни кутиб

олиш ва ҳарбий ҳаётга тез кўникишлари учун тарбиявий ва мафқуравий ишлар органи офицерлари олдига турган вазифалар, шунингдек, уларни Ўзбекистон ёшлар иттифоқи аъзолигига қабул қилиш тартиби батафсил тушунтирилди ва зарур кўрсатмалар белгиланди.

– Эндиликда бизнинг асосий вазифамиз – ҳарбий қисмларга етиб келган янги чақирилган муддатли ҳарбий хизматчиларни ҳарбий ҳаётга кўникишларига ёрдам бериш, шунингдек, уларни Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг ҳарбий қисмлардаги бошланғич ташкилотлари аъзолигига қабул қилиш ҳамда қандай имконият ва имтиёзлар яратилганлигини тушунтириб беришдан иборат, – дейди подполковник Сардорбек Абдусаматов.

Бу борадаги ишлар, тадбирлар ва давра суҳбатлари давом этмоқда.

Подполковник Тимур НАРЗУЛЛАЕВ,
Мудофаа вазирлиги бўлим бошлиғи

ҲУҚУҚИЙ ТАРҒИБОТ

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси томонидан режа асосида юртимиз бўйлаб тегишли ҳарбий тузилмаларда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, ҳарбийлар ва уларнинг оила аъзоларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, ижтимоий ҳимоя қилиш, ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини амалда таъминлаш ҳамда фаолиятга доир бошқа масалаларда 2020 йилда амалга оширилган ишлар сарҳисоби ва келгусида белгиланган вазифаларга бағишланган муҳокамалар давом этмоқда.

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМАСИ

Навбатдаги тадбирлар Тошкент вилоятидаги ҳарбий қисм ва Чирчиқ олий танк кўмондонлик-муҳандислик билим юртида ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг биринчи ўринбосари адлия полковниги Баҳодир Худойбердиев томонидан олиб борилган муҳокамаларда кун тартибидаги масалалар юзасидан масъул офицерларнинг ахборотлари эшитилиб, ҳар бир ҳарбий қисм ва муассасани ҳуқуқбузарликдан холи тузилмага айлантириш, гуруҳлар шахсий таркиби билан ишлаш, бу борадаги фаолиятни мақсадли ва самарали ташкил этиш хусусида зарур тавсиялар берилди.

Шу билан бирга, давлат раҳбарининг Парламентга Мурожаатномаси, Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида ва Ватан ҳимоячиларига байрам табригида белгиланган вазифалар ижроси доирасида амалга ошириладиган чора-тадбирлар бўйича фикр-мулоҳазалар алмашилди, шунингдек, жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигига киритилган охириги ўзгартириш ва қўшимчалар мазмун-моҳияти юзасидан батафсил маълумотлар берилди.

Адлия подполковниги
Акбар БОБОЕВ,
Чирчиқ ҳарбий прокурори

Инсоният турфа муаммолар гирдобиди яшайпти. Жаҳон аҳлининг бир қисми сифатида она юрт сарҳадларини мустаҳкам ва ишончли ҳимоя қилиш энг долзарб вазифалардан биридир. Қуролли Кучлар академияси Ҳарбий санъат кафедраси томонидан ташкил этилган «Замонавий ҳарбий можароларда Қуролли Кучлар ва қўшин турларини жанговар қўллаш тенденциялари: муаммолар ва ечимлар» мавзусидаги илмий семинарда айна шу масалалар муҳокама қилинди.

ИСТИҚБОЛДАГИ ВАЗИФАЛАР

Унда Мудофаа вазирлиги-га қарашли барча олий ҳарбий таълим муассасаларидан мутахассислар иштирок этди. Замонавий ҳарбий низоларда авиацияни қўллашнинг хусусиятлари, Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларини қўллашдаги муаммолар ва уларнинг ечими, артиллерия разведкасини олиб боришнинг ривожланиш тенденциялари каби мавзулардаги маърузалар янги мулоҳазалар ва фикр алмашишларга бой бўлди.

Илмий семинар якунига кўра, муҳокамалар марказида бўлган мавжуд билимлар такомиллаштирилиб, уларни истиқболда олий ҳарбий таълим муассасаларининг ўқув жараёнига татбиқ этиш режалаштирилди.

Абдулла ЎКТАМҚУЛОВ

Муаллиф суратга олган

ЎҚИТИШНИНГ ИНТЕРФАОЛ УСУЛЛАРИ

Бугунги кунда Қуролли Кучлар тизимида ҳарбий таълимни янада такомиллаштириш борасида ўқув муассасалари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Шу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Кичик мутахассисларни тайёрлаш марказида «Ҳарбий таълим муассасаларида таъминот турлари (моддий-техник ва тиббиёт) бўйича мутахассисларни тайёрлашнинг долзарб масалалари: муаммо, таклиф ва ечимлари» мавзусида илмий-амалий анжуман ўтказилди.

Анжуманда мамлакатимиздаги қатор олий ҳарбий таълим муассаса вакиллари, Самарқанд давлат университети ҳамда тиббиёт институти профессор-ўқитувчилари ва талабалар иштирок этдилар ҳамда бир қатор мутахассисларнинг мавзуга бағишланган маърузалари тингланди.

Анжуман давомида Қуролли Кучларда моддий-техник таъминотни ташкиллаштиришда долзарб муаммолар ва уларнинг ечимлари бўйича таклифлар билдирилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди. Шунингдек, ўқитишнинг инновацион интерфаол услубларидан кўпроқ фойдаланган ҳолда уларнинг касбий қизиқишлари, фаоллигини ошириш бўйича тавсия ва таклифлар кўрсатиб ўтилди.

Конференцияда фаол иштирок этган ҳарбий хизматчилар ва мутахассислар марказ бошлиғининг фахрий ёрлиғи ва сертификатлар билан тақдирландилар.

Контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар
Хайрулло ЎЛМАСОВ, марказ пресс-атташеси

КОНФЕРЕНЦИЯ

МАТБУОТ АНЖУМАНИ ТЎҒРИДАН-ТЎҒРИ ЭФИРГА УЗАТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигининг мажлислар залида муддатли ҳарбий хизматга навбатдаги чақирув ҳамда белгиланган хизмат муддатини ўтаб бўлганни резервга бўшатиш масалаларига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Тадбир «Ўзбекистон 24» телеканали орқали тўғридан-тўғри эфирга узатилади.

Анжуманда мудофаа вазирининг матбуот котиби – ахборот сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси полковник Баҳром Зулфиқоров, Мудофаа вазирлиги бошқармаси бошлиғи подполковник Улуғбек Қодиров, Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий тиббий комиссияси бошлиғи тиббий хизмат полковниги Нажмиддин Саидқулов, Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ўсмирлар ва чақирилувчи ёшларга тиббий ёрдамни ташкил этиш маркази бошлиғи ўринбосари Хусниддин Шодихўжаев, Республика муқобил тиббий комиссияси раиси Динара Азимова чақирув масалаларига доир янги ўзгаришлар бўйича журналистларни қизиқтирган саволларга батафсил жавоб бердилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 6 мартдаги тегишли қарорига мувофиқ, мамлакатимизда муддатли ҳарбий хизматга чақиришнинг мутлақо янги тизими жорий этилди. Унга кўра, чақирув тадбирларини ўтказиш масъулияти ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлари зиммасига юклатилди. Ёшларни муддатли ҳарбий хизматга саралаб олиш, ҳарбий командаларга тайинлаш тадбирлари Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий гвардия, Чегара қўшинлари вакилларида иборат бутлаш комиссиялари ҳамда раҳбарият кенгашлари, шунингдек, тиббий кўриқдан ўтказиш ишлари илк бор ҳарбий госпиталь ҳарбий шифокорлари томонидан ўтказилмоқда.

Баҳром АБДУРАҲИМОВ

Берилган маълумотларга кўра, ҳарбий тиббий комиссиянинг жорий этилиши натижасида ўтган йили муддатли ҳарбий хизматга юборилган ёшлар орасидан соғлиғи бўйича ҳарбий хизматдан қайтарилганлар сони икки баробарга камайган. Мамлакат миқёсида муддатли ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг 85 фоизидан ортиғига ҳарбий хизматга лойиқлиги ҳақида, 5 фоизга яқинига хизматни кечиктириш ёки даволанишга юбориш ҳақида, қолганига эса ҳарбий хизматга нолойиқлиги ҳақида қарор қабул қилинган. Жорий йилда муддатли ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг 1 ўрнига 8-9 нафар чақирилувчи тўғри келмоқда.

Қуролли Кучларга навбатдаги чақирув тадбирлари 15 февралдан бошлан-

ган бўлиб, ҳарбий хизматга лойиқ, деб топилганларни жўнатиш ва муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларни резервга бўшатиш ишлари жорий йилнинг март-апрель ойларида ўтказилади.

Матбуот анжуманида сафарбарлик чақируви резервидаги хизмат ҳамда пул бадалларини тўлаш масалалари ҳақида, мудофаа ишлари бошқармалари ҳузуридаги ҳарбий техника мутахассисликлари тайёрлаш марказлари фаолияти, марказга чақирилувчиларни саралаб олиш ва уларни тўққизта мутахассислик бўйича ўқитиш ишлари, яратилган шароитлар бўйича ҳам атрофлича маълумотлар берилди.

Фурқат ЭРҒАШЕВ

ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР ДАВЛАТ МУЗЕЙИДА

Қуролли Кучлар давлат музейига Маданият вазирлиги томонидан биринчи тоифали музей сифатида фаолият юритиш гувоҳномаси тақдим этилди.

Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда Мудофаа вазирлиги Маънавият ва маърифат маркази масъул офицерлари, Маданият вазирлиги, «Ветеран» жангчи-фахрийлар ва ногиронлар бирлашмаси аъзолари, ҳарбий хизматчилар ҳамда ёшлар иштирок этди.

Музейларнинг тарихий, моддий ва маънавий ёдгорликларни сақлаш ва тарғиб қилиш орқали ёшларни она заминга садоқат, аждодлар қолдирган маънавий меросга ҳурмат ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муносиб ўрни бор. Улар гарчи турли ном ва йўналишларда бўлса-да, ўз вазифасига кўра барчаси бир хил эзгу мақсад йўлида хизмат қилади. Сиз қай бир музейга кирманг, аввало, мозий билан юзлашасиз. Бу ердан жой олган ҳар бир экспонат гўёки сизга турли даврларда яшаган аждодларимиз ҳаёти, ўша давр маданияти, маънавияти, бебаҳо санъат дурдоналари, аждодларимизнинг илм-фан соҳасида эришган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади. Инсон ўзлигини англамоқ учун аввало, Ватаннинг, аждодларининг тарихини ўрганмоғи керак. Тадбир давомида сўзга чиққанлар ҳам музейларнинг аҳамияти, маънавий қиммати ҳақида сўз юритар экан, ёш авлодни тарихий меросимизни асрашга, уларни келажак авлодларга қандай бўлса шундайлигича етказишга ўз ҳиссаларини қўшишга чорладилар.

Тадбир давомида Маданият вазирлиги музейлар ва кутубхоналарни ривожлантириш бошқармаси

БИРИНЧИ ТОИФАЛИ ГУВОҲНОМА ТОПШИРИЛДИ

бош мутахассиси Элёр Муллажонов Қуролли Кучлар давлат музейи раҳбариятига биринчи тоифали музей сифатида фаолият юритиш гувоҳномасини тантанали равишда топширди.

Ҳарбий санъаткорлар томонидан куйланган куй-қўшиқлар кўнгилларга хушнудлик олиб кирди.

Тадбир музейнинг экспозиция заллари бўйлаб саёҳатга уланди.

– Музейимиз ҳар доим курсантлар, аскарлар ҳамда ўқувчилар билан гавжум бўлади, – дейди Қуролли Кучлар давлат музейи директори Мусалим Нуриддинов. – Эътибор бераётган бўлсангиз, бугун келажакимиз эгалари бўлган ёшларга таълим-тарбия бериш жараёнида турли усул ва воситалардан кенг фойдаланилмоқда.

Айниқса, ёшларда юртимиз тарихи, маданияти ва бойликлари ҳақида кенгроқ тушунча ҳосил қилиш ва улар қалбда ватанпарварлик, юртга муҳаббат ҳамда фахр-ифтихор туйғуларини шакллантиришда музейларга уюштирилаётган саёҳатларнинг аҳамияти катта бўлмоқда. Чунки ёш авлод бундай масканлар билан танишиш орқали тарихимиз, тараққиётимизнинг турли даврлари, санъатимиз,

адабиётимиз ва маданий меросимизнинг ўзига хос томонлари ҳақида тасаввурларини кенгайтиради. Қолаверса, ана шу бойликларни асраб-авайлаб, келажак авлодларга ҳам бус-бутун етказиш масъулиятини чуқур ҳис қилади, дилларида эгалик ҳисси пайдо бўлади.

Лола ҲОЖИМУРОВА

БЕРЛИН ОРЗУСИДАН «ҚЎРҚМА»

Шаҳарларнинг энг буюги, муҳташами Берлин. Уни тушларимда кўраман, севаман. Мен ҳеч қачон Берлинни кўрмаганман, аммо уни билан, танийман, унга меҳрим тушган, у қалбим ардоғидаги орзули шаҳар. Чунки у ерда миллат истиқболи учун илм-маърифат истаб, миллатнинг гули, етмиш фарзанди таҳсил олган, етмиш талабанинг излари қолган.

Бу китоб ҳақида ижтимоий тармоқларда ўқидим. Ўй, китоб ҳақида эмас, шундай номдаги китоб борлигини билдим. Блогер Зафарбек Солижонов каналда ўқидим: «Қўрқма» асарини сотиб олинг. Роман ўтган асрнинг йигирманчи йилларида Германияда таҳсил олган ва Совет Иттифоқи томонидан шафқатсизларча қатл этилган миллат йигит-қизларининг хотирасига бағишланади. Фавқуллодда қизиқарли. Зафарбек жуда илмли йигит, шундай инсон унча-мунча китоб ҳақида сўз айтмаса керак, деган ўйда қизиқишим ортгандан-ортди. Аксига олиб, бир ярим миллион маош ҳали қўлимга тегмасдан туриб, жой-жойини топиб улгурган. Китоб эса... шукурлар бўлсин, Аллоҳ бу китобни кутмаган еримдан менга етказди.

Бу китоб... унинг илк саҳифасиданоқ мен узок кутган китоб шу эканлигини англадим. Ҳа, ҳа, бу мен кутган СЎЗ, мен айтолмаган СЎЗ, бот-бот қалбимда аччиқ оғриқ қўзаб қўядиган хотира – СЎЗ эди!

«Германияда таҳсил олган илк ўзбек талабалари...

Улар фожиаси билан биринчи бор танишганим сира эсимдан чиқмайди, ўша тун мен ўт ичида қолган одамдек ҳис қилдим, на-да уйқуни, ўзимни-да йўқотдим. Буни ифода этиш жуда мушкул». Таниш туйғулар, адиб менинг туйғуларимни қоғозга туширибди. Билдим. Бу китобни ўқиш оғир. Аммо ўқимаслик ҳам мумкин эмас-да!

Мен адабиётшунос эмасман. Китобларни севаман, холос. Ҳуқуқчиларга ҳам ўзим севган асл асарларни ўқишни тарғиб қиламан. Шундай бўлса-да, бир нарсани ишонч билан айта оламан: «Қўрқма» адабиётимизга ёшликкагина хос мусаффо, бир тиник, ўзгача ҳаволар олиб кирди. Ҳасратлари, дардлари, аччиқ-аламли тили, севги ва умидлари билан.

Адиб китобининг илк саҳифаларида шундай ёзибди: «Муҳтарам ўқувчи, ушбу романни ўтган асрнинг йигирманчи йилларида Германияда таҳсил олган ва собиқ Совет Иттифоқи томонидан шафқатсизларча қатл этилган миллат йигит-қизларининг нурли ва ёниқ хотирасига бахшида этаман. Асар улар руҳи ҳамда улуғ миллатим олдидаги қарздорлик бурчи ўлароқ дунёга келди».

Демак, улар унутилмабди, миллатнинг ойдинлари ҳали-ҳамон қалбларни безовта қиялпти, қарздорлик ҳиссини уйғотибди.

Қаранг, китоб дедим, адиб дедим, ёзувчи Жавлон Жовлиев демабман. У ёш, навқирон, аммо уни ёш ёзувчи дегим йўқ. Кўп ўқиган, билиниб турибди. Роман аллақайси жиҳатлари билан Тоғай Муродни ёдга олади, баъзан Лотин Америкаси адабиётининг эпкинлари эгандек... Келинг, буни адабиётимизнинг синчиларига қўйиб берайлик.

Бир ўқувчи сифатида таассуротларимни ўр-

тоқлашаман, нима учун бу романни ўқишингиз лозимлигини имкон қадар англатишга ҳаракат қиламан. Агар сиз йигирманчи асрнинг бошларида мамлакатимиздаги аҳволни ишончли манбалардан ўқиб-ўрганган бўлсангиз, «Қўрқма» асарини тарафдор тушунасиз, ёзувчининг мақсадини англайсиз. Бирор китобни ўқишга тарғиб қилаётганимда унинг мазмуни ҳақида сўзлашдан қочаман, бу мутолаа ҳузурини, завқини йўққа чиқаради. Бу романни эса истасам-да, мазмунини сўзлаб бера олмаман. Буни сўзлаб бўлмайди, ўқилади...

Асарнинг сўнгсўзидан **ўқиймиз**: «Ўтган аср бошида сўнгги бор тўлғанди юрт, дунёга юз очмоқ истади, тенглашмоқ истади не-не давлатлар билан. Бунинг учун дунё илмини чуқур эгаллаган ходимлар – миллий мутахассислар сув ва ҳаводек зарур эди. Миллат истиқболи учун ёшларни хорижда ўқитмоқ умид берарди ҳаётга, эртанги кунга.

Не машаққат ила Германияга талабалар жўнатилди. Миллатпарвар бойлар, жадидлар уларни таъмин этишни шарафли ва улуғ бурч деб билдилар. Ҳатто кўчалару сершовкин бозорларда Германияда ўқийётган ва ўзлари умрида ҳеч қачон кўрмаган миллатдошлари учун тиланчилик қиладиган ёшлар пайдо бўлди. Барчанинг мақсади, нажоти таълим эди. Улар халқни илм-маърифат озод этишини, хурлик томон бошлашгани биларди, шу тилак – курашга айланди».

Бугун... бугун ҳам шундай эмасми?! Ўқишдан мақсад нима? Сарфланган харажат ўрнини ўлиб-тирилиб, тўлдиришга уринишми? Агроном бўлиш учун бугун ҳам хорижга ўқишга бориладими?! «Космик кемалар коинотни забт этаётган бир палла»да ўзбекнинг кетмондан бошқа иш қуроли йўқлигидан ташвиш чекадиган, номуқ қиладиган ёшлар ҳам борми?!

Романдан ўқиймиз: «Чўлпон хаёлни нақадар тиник тасвирлаган: «Хаёл. Хаёл. Ёлғиз хаёл гўзалдир, Ҳақиқатнинг кўзларидан кўрқаман». Нақадар кўрқинчли ҳақиқатнинг кўзларига қарамоқ! Германияда фақат миллат, келажак учун ўқиган ёшларнинг аянчли тақдирини наҳот жон куйдиришга арзимади?!»

Асарда Телефончи отли талаба бор. Ҳа, ҳа, Телефончи! Мен уни кўп кўрганман: автобусда, боғларда, йўлакларда, уйда, овқат маҳали, ётар маҳали, тонгда ҳам, кунда ҳам... Бундан кў-ўп хавотирдаман.

Ўқиймиз: «Туркистон талабалари-чи?

«Биз улуғ давлат қураимиз!»

«Биз улуғ давлат қураимиз!»

Шу ният уларни бирлаштирди ва бошига етди, кафанлик орзу бўлди.

...Билмасмидинг сенинг гапга мойил оналаринг ҳар маҳал ҳам бундай фарзандларни туғавермаслигини? Бир сенга замон келган, Худо берганди!

Фарзандларингни асраб қололмадинг!»

Ази ўқувчи, сиз ҳам ўша етмиш талаба ҳақида ўқиганмисиз, ўртаниб, улар ҳақида эшитиб, сизнинг ҳам юрагингиз тилка-пора бўлганми?!

Ўқиймиз: «Мен тўлқинлардан етмиш талабани дараклайман.

Денгиз тўлғанади... шунда уларни кўраман, ана ойдинлар.

Улар Оролга қараб бақиради, Оролга қараб бир-бирига аҳднома ўқийди:

– Биз шундай ўқийликки, тимсолимизда енгил бўлмас миллат иродаси, шижоати, кураш ва зеҳнияти аниқ-тиниқ кўриниб турсин. Биз шундай ўқийликки, эртага ортимиздан минглаб болалар бошини тик кўтариб ўқиш учун Олмонияга келсин ва Туркистон ихтиролари дунёни тутсин! Биз шундай ўқийликки, бир кун келиб, Ватанимиз Оврупа мамлакатлари билан бўйлашсин, одамларимиз оврупаликлар каби фаровон ва озод яшасин! Биз шундай ўқийликки, Аллоҳ биздан рози бўлсин! Биз шундай ўқийликки, юз йиллардан сўнг эмас, бугун миллатим тараққий этсин, бугун хурликка етсин, бугун инсонларнинг қорни тўйсин, бугун дунё танисин! Биз шундай ўқийликки, дунёни бизнинг маърифат ўзгартирсин!»

Ҳа, шундай улуғ эди мақсадлари.

«Урушга кетган ўн саккиз ёшли ўғлидан хат кутаётган она.

Менинг етмишта ўғлим бор. Улар Олмонияга урушганимас, ўқиш учун кетган.

Урушга борганлар қаҳрамон бўлди, ўқишга борганлар эса «халқ душмани».

Қизиқ, бу гапларни ким гапиряпти?! Қайси онанинг ҳасрати, бу?!

Улар орасида қизлар ҳам бор эди, ўша етмиш талаба орасида.

Ўқиймиз: «Мен қизларни излардим.

Ўқишга миллатнинг гулу лолалари ҳам келишган-ку, қани улар?

Ҳар тарафга бўйин чўзиб, уларни қидира бошладим. Қани ХХ асрнинг нозик қаҳрамонлари, қани миллатнинг чечаклари?

Ана-ана... кўрдим!

Ёнма-ён уч қиз ўтирибди. Севинганимдан ўрнимдан туриб кетай дедим. Саида, Хайринисо ва Марям... Улар менга жуда яқин, суюкли, гўзаллигини қаранг».

Бизга яқин, суюкли, гўзал, миллатнинг гулу лолалари, чечаклари... «Мен тирилишини истайман уларнинг...»

Адиб сўнгсўз ўрнида ёзганларидан **ўқиймиз**: «Бугун ҳам дунёнинг ривожланган мамлакатларида ўн мингдан ошиқ ўзбек талабалари таҳсил олади. Мен уларнинг нақадар улуғ мақсадларни кўзлаганига, ниятлари тоза эканлигига шубҳа қилмайман. Фақат бир нарсани, шу миллат, шу Ватан учун ҳам бир орзу ўстиринг қалбларда. Бир ўлмас мақсад яшасин, шу тупроқ учун ҳам!»

Мен ҳам ишонаман, бу китобни ўқиган, ўша етмиш талабага эҳтиром туйган ҳар бир ўғил-қиз қалбида шу миллат учун буюк бир орзу, буюк бир мақсад ниш уражак. Бу миллатнинг бир фарзанди уларни топди, фарзандларига танитди, бири бу романни ёзди, қалбларни уйғотмоқ истаги... ва уларни бизнинг оламга олиб кирди.

Шаҳарларнинг энг буюги, муҳташами Берлин. Чунки у ерда миллат истиқболи учун илм-маърифат истаб, миллатнинг гули, етмиш фарзанди таҳсил олган, миллатнинг етмиш ойдини излари қолган...

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

ТАЪЛИМ

ҲАРБИЙ ИЛМ-ФАН – ЯНГИЧА ҚАРАШЛАР

Мамлакатимизда илм-фан, таълим-тарбия, инновация соҳаларида олиб борилаётган туб ислоҳот ва янгиланишлар миллий ҳарбий санъат тарихи, ўзбек халқининг бой тарихий меросини чуқур ўрганиш, шу орқали ҳарбий илм-фан тизимини ривожлантиришни тақозо этмоқда.

Жорий йилнинг 12 январь куни Президент раислигида ўтказилган Хавфсизлик кенгазининг кенгайтирилган йиғилишида давлатимиз раҳбари томонидан Қуролли Кучларни ривожлантириш ва мамлакат мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш бўйича бир қатор муҳим топшириқлар берилди.

Айниқса, ҳарбий кадрларни тайёрлаш ҳамда ҳарбий илм-фанни ривожлантириш борасида Юртбошимиз томонидан миллий ҳарбий санъат тарихи ҳамда замонавий жанг амалиётларини чуқур ўрганиб, қўшинлар тайёргарлиги усул ва услубларини янада такомиллаштириш вазифаси қўйилди. Ҳарбий таълим тизимида таълим олувчилар қалбида миллий руҳ, она Ватанга меҳр ва садоқат туйғусини ҳар томонлама кучайтириш, буюк аждодларимиз, жумладан, Жалолиддин Мангуберди, Амир Темур, Шохрух Мирзо, Заҳириддин Муҳаммад Бобур каби саркардаларимизнинг бой жанг санъатидан кенг фойдаланиш муҳимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Давлатимиз раҳбари томонидан буюк саркарда боболаримизнинг бой ҳарбий меросини чуқур

ўрганиб борилиши учун Қуролли Кучлар академиясида фаолият юритаётган Илмий-тадқиқотлар институти негизда «Ҳарбий мерос ва замонавий тадқиқотлар институти»ни ташкил этиш тўғрисида қўйилган устувор вазифа Қуролли Кучлар миқёсида ҳарбий илм-фанни ривожлантириш бўйича ислоҳотларнинг дадил бошланиши, десак, муболаға бўлмайди.

Албатта, ташкил этиладиган Ҳарбий мерос ва замонавий тадқиқотлар институтининг фаолияти доирасида куйидаги долзарб йўналишларда фундаментал ва амалий тадқиқотлар олиб борилади: миллий ҳарбий санъат тарихи, буюк аждодларимизнинг бой мероси, уларнинг саркардалик маҳорати, стратегия ва жанг тактикаси бўйича тадқиқотлар ўтказиш ҳамда атоқли тарихий саркардаларимизнинг қаҳрамонликларини таҳлил қилиш;

аждодларимизнинг бой ҳарбий мероси асосида ҳарбий атамашуносликни такомиллаштириш, илмий асосланган ҳарбий атамаларни истеъмолга киритиш, шу мақсадларда услубий тавсиялар, энциклопедик луғатларни тайёрлаш;

етакчи илмий-тадқиқот муассасалари ва тарихчи олимлар билан ҳамкорликда миллий ҳарбий санъат тарихининг тадрижий шаклланиши ва ривожланиши, буюк аждодларимиз қаҳрамонликлари, буюк саркардаларимизнинг бой жанг санъати, ҳарбий қадрият ва аънаналар юзасидан илмий изланиш олиб бориш;

миллий манфаатлардан келиб чиққан ҳолда ҳозирги давр урушлари ва замонавий ҳарбий низоларнинг характери, халқаро, минтақавий ва миллий хавфсизликка нисбатан ҳарбий соҳадаги хавф ва таҳдидларни комплекс равишда таҳлил қилиш;

ҳарбий санъат ривожланишининг асосий йўналишлари, замонавий жанг назарияси ва амалиётини чуқур ўрганган ҳолда қўшинларнинг тайёргарлик усул ва услубларини янада такомиллаштириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, бугунги кунда глобал ахборот ва кибер макондаги қарама-қаршилик, инсон, айниқса, ёш авлоднинг онги ва қалби учун курашнинг кучайиши шароитида Қуролли Кучлар фаолиятига илғор ахборот ва инновацион технологияларни кенг татбиқ этиш, буюк аждодларимизнинг бой ҳарбий меросини чуқур ўрганиш орқали ҳарбий илм-фанни ривожлантириш, ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси тизимини такомиллаштириш ва ислоҳотлар жараёнига иқтидорли ёшларни кенг жалб қилиш, янги Ўзбекистон тараққиётини, халқимизнинг тинчлиги ва осойишталигини самарали таъминлашга қаратилган.

Полковник Азизжон ТОИРОВ, Қуролли Кучлар академияси Илмий-тадқиқотлар институти бўлим бошлиғи

ЎТМИШГА НАЗАР

КАДРЛАР СИЁСАТИНИНГ «ОЛТИН ҚОИДА»СИ

Тарихга назар соладиган бўлсак, азалдан кадрлар сиёсати масаласига ҳар бир давлат раҳбари, саркардалар томонидан алоҳида эътибор қаратиб келинган. Хусусан, буюк бобокалонимиз Амир Темур ҳукмронлиги даврида ҳам кадрлар фаолиятини ривожлантириш ва кадрлар сиёсатини олиб бориш масаласи устувор йўналишлардан бири бўлиб келган.

Бу даврда аждодларимиз томонидан яратилган буюк илмий мерос жаҳон цивилизациясига муҳим ҳисса бўлиб қўшилган ва улар илгари сурган шундай ҳарбий ғоялар мавжудки, уларни ўрганиш, умумлаштиришнинг ҳам назарий, ҳам амалий аҳамияти жуда долзарб масала ҳисобланади.

Амир Темур давлатчилигининг марказида халқ ва давлат манфаати, инсон омили тургани боис, бу даврда шаклланган сиёсий удум ва аънаналарнинг ижобий жиҳатларидан бугунги кунда ҳам кенг фойдаланиш халқнинг фаровон турмушини таъминлашда муҳим аҳамият касб этади. Хусусан, унинг «Темур тузуклари» асарида кадрлар сиёсати ва уларнинг захирасини яратиб бориш, қўл остидаги аскар ва саркардаларни рағбатлантириш, лавозимга тайинлаш масаласига алоҳида эътибор қаратилган.

Жумладан, тузукларидан бирида шундай дейилган: «Амр қилдимки, қачонки асл сипоҳийлардан иш кўрган, жангу жадал билан суяги қотган ўн киши йиғилса, булардан қайси бирининг шижоати, ботирлиги ортиқроқ бўлса, қолган тўққизтаси ўз розилиғи ва маъқуллаши билан, уни ўзларига сардор қилиб, отини ўнбоши деб атасинлар.

Ўн нафар ўнбоши жам бўлса, ўз ичларидан энг иш кўрган, жанг майдонларида тобланиб, тажриба орттирган, баҳодирликда номи чиққан бировини амир қилиб, уни юзбоши деб номласинлар.

Агар ўн юзбоши йиғилса, амирзодалардан ақлли, шижоатли, баҳодир бир кишини амир этиб сайлаб, уни мингбоши десинлар ва амири ҳазора дея мурожаат қилсинлар».

Бундан кўриниб турибдики, юқори лавозимга тайинланаётганда номзодлар орасидан энг сараси, ҳар томонлама мос келадиган, ахлоқий ва руҳий жиҳатларига қараб, асосийси, жамоавий тарзда ва очиклик тамойили бўйича юқори лавозимга номзод танлаб олинган.

Шунингдек, ҳарбий кадрларни юқори лавозимларга тайинлашда номзодларни изчиллик билан, уларнинг ахлоқий ишчанлик қобилиятлари, жанговар хизмат фаолиятида эришган натижаларига мувофиқ кетма-кетлик асосида амалга оширилганлигини кўришимиз мумкин.

Ҳозирги кунда Қуролли Кучларимизда ҳам бевосита кадр органлари томонидан ушбу тамойиллар ва талабларга амал қилинаётганлиги ҳамда улар қонунчилик билан мустаҳкамлаб қўйилганлигини таъкидлаб ўтиш ўринли ҳисобланади.

Қолаверса, Амир Темур салтанатида бевосита бошлиқ ва саркардалар қўл остидаги буйсунувчилар ва аскарларга буйруқ ёки фармон беришда яккабошчилик принципига амал қилинган. Ундан ташқари, буйсунувидаги саркарда ёки аскар хизмат фаолияти давомида камчиликларга йўл қўйса, унга берилган ишонччи оқламаса ва камчиликларидан ўз вақтида тегишли хулоса чиқармаса, зудлик билан саркардалик ёки раҳбарлик лавозимидан четлаштирилган.

Жангларда фаол қатнашган, ўз жангчиларига ўрнак бўлган саркарда (бошлиқ)лар рағбатлантирилган. Бироқ жангчилар томонидан саркарданинг устидан арзлар кўп бўлса, у қўшинни бошқаришда тизимли хатоликларга йўл қўйган бўлса, саркарданинг ушбу ҳаракатлари салбий оқибатларга олиб келган бўлса, интизомий жазога тортилган. Хусусан, саркарда унвонидан маҳрум этилган, унинг ерлари давлатга ўтказилган, керак бўлса зиндонбанд қилинган. Бу билан Амир Темур қўшинини бошқаришда қаттиқ интизомга, бир-бирини тийиб туриш тамойилига амал қилинганлигини кўришимиз мумкин.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Амир Темур қўл остидагиларни рағбатлантириш борасида биринчи ўринда жангу жадалларда қатнашган, қўшиннинг жанговар бўлинмаларида хизмат қилаётган саркарда ва аскарга эътибор қаратган. Сарой аъёнлари эса улардан кейин рағбатлантирилган.

Масалан, 10 нафардан ортиқ бўйсунувидагилар рағбатлантирилса, шундан 7-8 нафари, албатта, жангу жадалларда қатнашган, қўшиннинг жанговар бўлинмаларида хизмат қилаётган саркарда ва аскар бўлган.

Юқоридаги масалалар бўйича тузуклардан бирида шундай дейилган: «Яна буюрдимки, уруш кунларида ва салтанат ишларини бошқаришда мингбошининг ҳукми юзбошига, юзбошиники ўнбошига, ўнбошиники (эса) қўл остидагиларга жорий этилади. Агар бу тузукка қаршилик қилсалар, жазога тортилсинлар.

Агар уруш ишларида ким камчиликка йўл қўяр экан, уни четлатиб, ўрнига бошқани қўйсинлар, агар урушда ўзини кўрсатсалар, уни мукофотласинлар».

Демак, ҳозирги кунда миллий армиямизнинг асосий тамойилларидан бири бўлмиш – яккабошчилик принципига ҳам амал қилинган. Қолаверса, камчилик ва хатога йўл қўйган саркарда ёки бошқа мансабдор шахсларни, шунингдек, қўл остидаги бошқа жангчиларни интизомий таъзирга тортиш тартиби ҳам принципаал жиҳатдан кўриб чиқилганлигини кўришимиз мумкин.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, Амир Темур давлатида кадрлар сиёсати ўзига хос олиб борилган. Унда лавозимга тайинлаш, четлаштириш, рағбатлантириш ва интизомий жазога тортиш масалалари шахсан Соҳибқирон Амир Темурнинг назоратида бўлган. Келгусида саркардаларни ўрнини эгаллаш учун уларга захиралар шакллантирилган. Бу билан кадрлар сиёсатининг «Олтин қоида»сига риоя этилган.

Полковник Б. ХУШВАҚТОВ, МВ Кадрлар бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, Майор И. ҲАМДАМОВ, Қуролли Кучлар академияси кадрлар бўлими бошлиғи

Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси офицерлари Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Фарғона вилояти кенгаши билан ҳамкорликда вилоятнинг шаҳар ва туманларида жойлашган умумтаълим мактабларининг 10 ва 11-синф ўқувчилари ўртасида ёшлар бўш вақтини қандай ўтказиши, уларнинг қизиқишлари ҳамда миллий армиямизнинг тарихи ва бугунги куни юзасидан сўровнома ўтказилди.

СИЗНИНГ ФИКРИНГИЗ БИЗ УЧУН МУҲИМ!

жараёнида ёшларнинг Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ҳақидаги саволларига жавоб берилди.

Майор Ҳамдамбек ШАМУРАТОВ

Ушбу тадбир ёшларнинг қизиқиш ва эҳтиёжларини ўрганиш, уларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси йўналишидаги фикр ва мулоҳазаларини аниқлаш ҳамда унинг асосида келажакда ўтказиладиган тадбирларни сифатли ва мақсадли ташкил этишга йўналтирилган.

Бундан ташқари, ёшларга Мудофаа доктринасининг асосий жиҳатлари, умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисидаги қонуннинг мазмун-моҳияти етказилди, суҳбат

ТАЪЛИМ

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясида буюк аجدодимиз Муҳаммад ал-Хоразмий таваллудининг 1238 йиллигига бағишланган «Ҳарбий-техник масалаларни ечишда табиий ва аниқ фанларнинг ўрни» мавзусида республика илмий-амалий онлайн конференцияси бўлиб ўтди.

ФАН ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЎЙҒУНЛИГИ

Ўзбекистон Миллий университети Физика факультети профессори, физика-математика фанлари доктори Комилжон Турсунметовнинг «Физиканинг техника ва технологиядаги ўрни» мавзусидаги маърузаси ҳаётий мисолларга бой бўлганлиги сабаб, конференция иштирокчилари томонидан илиқ кутиб олинди ҳамда қизиқарли савол-жавобларга бой бўлди. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академияси профессор-ўқитувчилари ҳамда Наманган давлат университети «Органик кимё» кафедраси профессори, кимё фанлари доктори Шавкат Абдуллаев ҳам ўз маърузалари билан қатнашди.

Айниқса, Қуролли Кучлар академияси Умумқўшин факультети 2-босқич курсанти Миржалол Омонов «Ҳарбий техник масалаларни ечишда физика-математика фанларининг ўрни» мавзусидаги маърузаси орқали осмондан ерга тушаётган парашютчи тезлигини аниқлашнинг математик формуласини тақдим этди. Маърузасининг сўнгида конференция иштирокчиларига қарата: «Бизга иложи борича ҳарбий техникаларни ҳам мана шундай шаклда: математик формулаларга солган ҳолда дарслар ўтилишини хоҳлардим», дея тақлиф билдирди. Математика фанига жуда қизиқувчан Миржалол Омонов жорий йилда математика бўйича ўтказиладиган халқаро олимпиадада иштирок этишини айтиб ўтди.

Конференция сўнгида иштирокчиларга ташаккурномалар топширилди.

Ш. ШАРИПОВ

АНДИЖОНЛИК ЁШЛАР НУКУСДА

Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус шаҳрига етиб келган Андижон вилоятининг 120 нафардан иборат ёшлар карвонининг биринчи манзили Шимоли-ғарбий ҳарбий округга қарашли Нукус гарнизони бўлди.

Андижон вилояти ҳокимлиги, Давлат хавфсизлик хизмати Андижон вилояти бошқармаси, Ўзбекистон Ички ишлар вазирлиги Андижон вилояти бошқармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Андижон вилояти ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси кенгашлари ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу саёҳат ўсиб келаётган ёш авлоднинг дунёқарашини кенгайтириш, мамлакатимизда амалга ошириладиган ислохотлар самараси билан таништириш, ички туризмни ривожлантириш каби мақсадлар билан аҳамиятли бўлди.

Гарнизон Маънавият ва маърифат маркази ҳарбий оркестри андижонлик ёшларни «Андижон полкаси» куйи билан қарши олди. Водийнинг қалби қайноқ ўғил-қизлари бу куйларга мос рақслар билан давранинг тўрига чиқишди.

Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ва уларнинг ҳарбий соҳага қизиқишларини оширишга қаратилган экскурсия давомида ёшлар ҳарбий қисмларда аскарлар учун яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишишди.

Андижонлик ёшларда катта таассурот қолдирган экскурсия давомида меҳмонлар аскар йигитлар билан мулоқот қилишди. Муддатли ҳарбий

хизматчилар ёшларга маънавий-маърифий ҳамда жанговар тайёргарликка мўлжалланган ўқув хоналари ва «Тафаккур зиёси»ни улашиб келадиган кутубхонадаги ўзбек ва жаҳон адабиётининг дурдона асарлари ҳақида сўзлаб беришди.

Маънавият ва маърифат маркази асосий тадбирларга мезбонлик қилди. Сўз сўзга улашиб, андижонлик ёшлар бино интерьеридagi «Карвон йўлларида туташ саҳро» барельефи орқали Қорақалпоғистон тарихи ҳақида маълумотларга эга бўлишди.

Ҳарбий округ тарихи ҳақида сўзловчи кўркем тарих музейи эса ёшларга миллий армиямизнинг шонли саҳифаларидан ўрин олган Шимоли-ғарбий ҳарбий округ фаолиятини ёритиб берди.

Концерт залида ҳарбий оркестр жамоасининг ўзбек ва жаҳон эстрадаси мусикаларидан ўрин олган концерт дастури ва аскарлар томонидан тайёрланган фахрий қоровулнинг кўргазмали чиқиши ёшларга янада жўшқин кайфият бағишлади.

Майор Алишер ЭРГАШЕВ

ВАТАНПАРВАРЛИК ТУЙҒУСИ

Тошкент шаҳридаги Президент мактаби ҳамда Мудофаа вазирлиги Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва Ҳарбий ҳаво кучлари қўмондонлиги ҳамкорлигида Қарши шаҳрига саёҳат уюштирилди.

ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ИШТИЁҚ

«Халқ ва армия – яқдил» шиори остида ташкил этилган саёҳат давомида ўқувчилар дастлаб Хонободда жойлашган ҳарбий қисмда ҳарбий учувчиларга яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишди. Сўнг улар само лочинларининг парвоздаги маҳоратини такомиллаштирадиган, касбий кўникма ва тажрибаларни оширишга мўлжалланган учуш тренажёрларида учиб, ҳарбийлик нечоғли масъулиятли, шу билан бирга шарафли касб эканлигига яна бир қарра амин бўлдилар.

Шу куни йигит-қизлар Ўзбекистон олий ҳарбий авиация билим юртида бўлиб, ушбу таълим масканида курсантлар учун яратилган замонавий шароитлар, курул-аслаҳа, озиқ-овқат таъминоти, спорт зали, ётоқхона, кутубхона, ошхона ва билим юрти музейи билан танишишди. Билим юртида яратилган шароитлар ўқувчиларда катта таассурот қолдириб, ҳарбий хизматга иштиёқ ортди. Улар юрт тинчлиги ва мустақиллиги ишончли қўлларда эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилишди.

Лейтенант Дилшод РЎЗИҚУЛОВ

МУНОСАБАТ

Хабарингиз бор,
Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2020 йил
20 октябрдаги
«Мамлакатимизда ўзбек
тилини янада ривожлантириш
ва тил сиёсатини
такомиллаштириш чора-
тадбирлари тўғрисида»ги
қарориди Вазирлар
Маҳкамасига уч ой муддатда
лотин ёзувиги асосланган
ўзбек алифбосига тўлиқ
ўтишни таъминлаш мақсадида
ишчи гуруҳини ташкил
қилиш ва аниқ чора-
тадбирлар ҳамда уларни
молиялаштириш манбалари
ва ҳажмларини назарда
тутувчи «Йўл харитаси»ни
ишлаб чиқиб, Ўзбекистон
Республикаси Президенти
Администрациясига киритиш
вазифаси юклатилган эди.

Қарор ижросини таъминлаш ҳамда сўнгги йилларда мамлакатимизда ўзбек тилини давлат тили сифатидаги нуфузини ошириш, ривожлантириш, бойитиш, қолаверса, давлат тилининг мавқеини кўтариш борасида амалга оширилаётган ишларнинг узвий давоми сифатида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан жорий йил 10 февраль куни «Лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

Бироз тарихга назар солсак, Ўзбекистонда 1995 йил 21 декабрда ўзбек тилини давлат ва жамият ҳаётига изчил жорий этиш жараёнини тезлаштириш ҳамда лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига ўтилишни таъминлаш мақсадида «Ўзбекистон Республикасининг давлат тили ҳақида»ги қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун қабул қилинган эди. Сир эмас, айнан 1995 йил ўзбек тилининг асосий имло қоидалари яратилиб, лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбоси давлатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига босқичма-босқич татбиқ этила бошланди.

Тан олиб айтиш лозимки, ўтган 26 йиллик давр оралиғида лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида таълим муассасаларида ўқишни бошлаган ёш авлод бугунга келиб давлат ташкилотлари ва бошқарув идораларида фаол меҳнат қилиб, ўзларини соҳа ва йўналишлар бўйича ҳар томонлама намоён этиб келмоқдалар. Агар Ўзбекистонда 26 йил давомида улғайган авлод бугунга келиб 18 миллионни ёки мамлакат умумий аҳолиси сонининг қарийб 55 фоизини ташкил этишини ҳисобга олсак, ҳозир юртимизда лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида мустақил иш юритиш қобилиятига эга бўлган янги авлод улғайиб етилганлигига гувоҳ бўламиз.

ЮРТИМИЗДА ИККИЁЗУВЛИК ТИЗИМИ ИСЛОҲ ҚИЛИНМОҚДА

Бироқ аччиқ бўлса ҳам бир ҳақиқатни айтиш лозим, 26 йил давомида мутасадди идоралар томонидан лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида иш юритиш, барча иш қоғозлари ва ҳаракатдаги ҳужжатларнинг тўлиқ лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида бўлишини таъминлаш юзасидан қатъий талаблар қўйилмади, иш юритишдаги иккиёзувлик, яъни кирилл ва лотин ёзувининг амал қилиб келиши, табиийки, бир қатор ноқулайликлар ва жиддий муаммоларни келтириб чиқарди.

Айнан ҳукуматимиз томонидан 2021 йил 10 февраль куни қабул қилинган қарор билан охириги пайтларда кўпчиликни қийнаб келаётган ва кенг жамоатчилик ўртасида баҳс-мунозараларга мавзу бўлаётган иккиёзувлилик масаласига ойдинлик киритилди. Энди, яқин истиқболда барчамиз битта ёзув ва ягона алифбода ёза бошлаймиз.

Албатта, барчада ўринли бир савол туғилади. Хўш, ҳукумат қарори билан қандай тизим жорий этилди-ю, соҳага оид ишлар қайси йўналишларда олиб борилади?

Вазирлар Маҳкамасининг мазкур қарори билан лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш бўйича «Йўл харитаси» ҳамда лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш бўйича Ўзбекистон Республикаси Бош вазир раҳбарлигида республика ишчи гуруҳи таркиби тасдиқланди.

Лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш бўйича тасдиқланган «Йўл харитаси»да 4 та катта йўналишда ишларни ташкил этиш ва амалга ошириш белгиланган бўлиб, йўналишлар бўйича бажариладиган ҳар бир вазифанинг ижро механизмлари, муддатлари, молиялаштириш манбалари ишлаб чиқилди, унинг ижросига масъуллар тайинланди.

Хусусан, «Йўл харитаси»нинг биринчи қисми миллий қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштиришга қаратилган бўлиб, бу йўналишда:

2021 йилнинг май – ноябрь ойлари давомида лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлашга қаратилган 3 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш;

2021 йил ноябрь ойига норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари муҳокамаи порталига (*regulation.gov.uz*) жойлаштириш учун тақдим қилинган лойиҳаларнинг давлат тили қоидаларига ҳамда «Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида»ги қонун талабларига мувофиқлиги, шунингдек, лойиҳалар лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида тайёрланганлиги текширилгандан кейин муҳокамага чиқариш тартибини жорий этиш;

ўзбек тили алифбоси ва имло қоидалари асосида транслитерацияга мўлжалланган ахборот дастурий таъминот учун ягона талаб ишлаб чиқиш ва жорий этиш борасида тадбирлар амалга оширилади.

«Йўл харитаси»нинг алифбо ва имлони ўқитиш, тарғиб қилишни ташкил этиш соҳасига бағишланган иккинчи

қисмида мутасадди вазирлик ва идораларга:

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш маркази ҳамда унинг ҳудудий бўлимларида лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбоси, имло қоидалари ва давлат тилида иш юритишни ўрганиш бўйича ўқув машғулотларини ташкил этиш;

оммавий ахборот воситалари, интернет тармоғида лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига тўлиқ ўтишнинг моҳиятини кенг аҳоли қатламига тушунтириш мақсадида махсус дастурлар ҳамда тарғибот чиқишларини изчил ташкил этиш каби вазифалар белгилаб берилди.

«Йўл харитаси»нинг учинчи қисми, яъни ўқув-услугий адабиётлар, қўлланмалар ва уларнинг электрон дастурий таъминотларини тайёрлаш ва тарқатиш соҳасини қамраб олган бўлиб, унда 2022 йилнинг декабрига қадар:

Лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш бўйича тасдиқланган «Йўл харитаси»да 4 та катта йўналишда ишларни ташкил этиш ва амалга ошириш белгиланган бўлиб, йўналишлар бўйича бажариладиган ҳар бир вазифанинг ижро механизмлари, муддатлари, молиялаштириш манбалари ишлаб чиқилди, унинг ижросига масъуллар тайинланди.

таълим муассасалари учун қўлланмалар ва бошқа адабиётларни лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида босқичма-босқич нашр этиб бориш;

кирилл алифбосида чоп этилган ва кутубхоналарда сақланаётган адабиётларни босқичма-босқич лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосидаги электрон кўринишларини яратиш;

кирилл ёзувиги асосланган лотин ёзувиги (ёки аксинча) саводли ўгирадиган дастурий таъминотлар ҳамда уларнинг мобил иловаларини яратишни рағбатлантириш каби ишларни амалга ошириш зарур бўлади.

Ва ниҳоят, «Йўл харитаси»нинг тўртинчи қисмида янги алифбодаги ёзувда иш юритишга тўлиқ ўтиш йўналишида амалга ошириладиган вазифалар очиқланди, жумладан:

Ўзбекистон фуқароси шахсини тасдиқловчи гувоҳнома, ID-карталар, фуқаролиги бўлмаган шахс ҳамда чет давлат фуқаролари яшаш гувоҳномаларининг такомиллаштирилган лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида бўлишини таъминлаш;

илмий-тадқиқот ишлари, иш қоғозлари, вазирлик ва ташкилотлар расмий бланклари, мамлакатимиздаги жой, кўча, атамалар, ташкилотлар номлари,

реклама ва эълонлар лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида бўлиши; ташкилий-ҳуқуқий шаклидан қатъи назар, барча ташкилотларда иш юритиш ҳужжатлари ва бошқа ҳужжатларни лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва эълон қилиш амалиётини тўлиқ жорий этиш каби тадбирлар амалга оширилади.

«Йўл харитаси»да белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш асосида 2023 йил 1 январдан бошлаб, Ўзбекистон Республикасининг барча давлат органлари ва бошқа ташкилотлари лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосида иш юритишга тўлиқ ўтиши таъминланади.

Ҳукуматимиз томонидан лотин ёзувиги тўлиқ ўтиш учун қўйилган икки йиллик муддат айрим фуқароларимизга узоқдай кўриниши мумкин. Бироқ бу икки йиллик муддат ҳозирда лотин алифбосида ўқиб-ёзишга қийналадиган шахсларнинг янги ёзув қоидаларини ўзлаштиришлари учун берилган синов муддати ҳисобланади,

ваҳоланки, бу шахслар яратилган имкониятдан самарали фойдаланиб қолиш зарур бўлади. Сабаби, вақтнинг шиддат билан ўтаётганлигини ҳисобга олсак, ҳадемай останага 2023 йил кириб келади, етарли муддат ичида лотин ёзувиги асосланган алифбони ўзлаштира олмаган шахслар учун ана ундан сўнг кеч бўлиши табиий.

Давлатимизнинг бошқа соҳаларида бўлгани каби бугун Қуролли Кўчларимиз тизимида ҳам барчамиз биргаликда ушбу қарор ижросини таъминлашда қўлни қўлга бериб, ҳамжихатликда ҳаракат қилишимиз зарур бўлади. Чунки соҳа мутахассисининг фикрига кўра, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган ушбу қарорнинг марказида миллатнинг саводи масаласи турибди. Миллат келажаги, равнақи ва тараққиёти учун эса ҳаммамиз бирдек масъул ҳамда жавобгармиз. Ёзувимиз ва ёзув қоидаларимиз ўзгараётган экан, биз ҳарбийлардан ҳам миллат зиёлилари билан

бир сафда туриб, ушбу ислохотлар жараёнида фаол бўлишимиз талаб этилади. Сабаби, инсонлардаги узоқ вақт давомида шаклланган кириллча ёзув кўникмасини ҳозирдан ўзгартиришни бошламасак, ҳукумат қарориди белгиланган 2023 йил 1 январь муддатига улгурмай қолишимиз мумкин бўлади.

Энди қолгани ўз қўлимизда, шунча эътибор, шарт-шароит бўла туриб, ундан фойдалана олмасак, иккиёзувлик тизимини ислоҳ қилиб, лотин ёзувиги асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич тўлиқ ўтишни таъминлаш масалаларига етарлича эътибор қаратмасак, ижтимоий-сиёсий жараёнларда фаол бўлмасак, бунинг учун ўзимиз, фақат ва фақат ўзимиз айбдор бўламиз. Бир сўз билан айтганда, тил миллатнинг маънавий-руҳий бойлиги, мулки бўлгани учун уни эъзозлаш, юксалиши, софлиги, бойлиги йўлида курашиш, миллий қадрият даражасига кўтариш барчамизнинг олий бурчимиздир.

**Қаҳрамон КАМОЛОВ,
Мудофаа саноати бўйича
давлат қўмитаси
раисининг маслаҳатчиси**

МАЛАКА ОШИРИШ

Ўзбекистон Халқаро ислом академияси Малака ошириш марказида Мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчилари учун ташкил қилинган ўқув курсларини муваффақиятли тамомлаган тингловчиларга сертификатлар топширилди.

ҲАМКОРЛИК МАҲСУЛИ – БИЛИМ

Олинган билим, учрашув ва суҳбатларнинг тафти, таъсири уларнинг гап-сўзларидан кўзга яққол ташланди.

– Ушбу қисқа муддатли ўқув курслари биз учун фойдали маълумотларга бой бўлди. Биз фақат маърузалар тингламадик, пойтахтдаги муқаддас қадамжоларга зиёратга бордик,

тарихий обидаларни кўрдик. Эл таниган ула-молар, диний кўмита ва идора масъуллари билан суҳбатлар, савол-жавоблар ўтказдик. Бу ерда ўзлаштирган билим ва кўникмаларимиздан келгуси хизмат фаолиятимизда самарали фойдаланамиз, – дейди майор Фаррух Зокиров.

Сертификатларни тантанали топшириш маросимидан сўнг сўзга чиққан мутасаддилар икки томонлама ҳамкорлик давом этишини билдиришди. Ҳамкорлик маҳсули эса она юрт тараққиётига муносиб улуш бўлиб қўшилишига шубҳа йўқ.

АРМИЯ СПОРТИ

«ҲАММА НАРСА ИШОНЧГА БОҒЛИҚ»

Қуролли Кучлар академияси аудиториясини лиқ тўлдириб ўтирган курсантлар яқиндагина АҚШнинг Калифорния штати Индио шаҳрида бўлиб ўтган профессионал бокс оқшомида америкалик рақиби Морган Фитчни 3-раундда техник нокаут ҳолатига келтириб, профессионал боксдаги еттинчи ғалабасига эришган Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази вакили, WBO Интер-Континентал камари соҳиби лейтенант Бектемир Мелиқўзиевга ҳайрат кўзларини тиккан ҳолда ўтирарди. Уларнинг қаҳрамонимиз мулоҳазаларини эслаб қолишга уринаётганини нигоҳларидан илғаш қийин эмас. Саволлар бир-бирига уланиб кетди.

Ёшлигингизда келажакнингизни қандай тасаввур қилгансиз? Муваффақиятларингизнинг сири нимада? Қайси машҳур боксчиларга ҳавас қиласиз? Жаҳон аренасида айнан ким билан рингга тушишни истардингиз? Мусобақалар олдидан қанча муддат шуғулланасиз?..

– Бектемир Мелиқўзиевни кўриб, суҳбатлашиб ўтирганимизга аввалига ўзимнинг ҳам ишонгим келмади. Тўпори, самимий йигит экан. Кўзларидан ўт чақнаган жанглари кўриб, ҳайбатидан от ҳуркса керак, деб ўйлагандим, – дейди курсант Нодир Мавлонқулов. – Одам орзу қилса, тўғри ниятда бўлса ва меҳнат қилса, албатта, мақсадлари амалга ошишини ўз ҳаёти мисолида гапириб берди. «Спортчи рингга боксга тушиш учун эмас, ғалаба қозониш учун чиқиши керак» каби сўзлари бизни жуда ҳам руҳлантирди.

Самимий мулоқотдан сўнг йиғилганлар спорт залига йўл олдилар. У ерда Олимпиада совриндори курсантлар билан биргаликда амалий машғулотлар ўтказиб, ўз дастхатини қолдирди. Эсдаликка суратга тушишди.

АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Мамлакатимизда халқ дардини эшитиш, муаммо ва муурожаатларини ҳал этишнинг янги усули бўлмиш маҳаллабай ишлаш тизими аҳолига ёрдам беришда самарали йўл эканлиги ўз исботини топмоқда.

Олис ҳудудларда истиқомат қилаётган аҳолининг саломатлигини сақлаш, уларга самарали тиббий муолажа ва маслаҳатлар бериш мақсадида бугун Мудофаа вазирлиги ҳарбий-тиббиёт соҳа ходимлари ҳам сафарбар этилиб, жойларда юртдошларимизни чуқурлаштирилган тиббий кўриқлардан ўтказмоқда.

Жумладан, Нукус ҳарбий госпитали шифокорлари Қорақалпоғистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг тиббиёт мутахас-

сислари билан ҳамкорликда Нукус шаҳридан 150 км олисда жойлашган Мўйноқ туманидаги «Али-овул» овулида аҳолини чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказишди.

Овулнинг ёшу қариси малакали мутахассисларнинг кўригидан ўтиб, ЭКГ ҳамда ультратовуш текширув аппаратида текширилди. Нукус ҳарбий госпиталининг мобиль лабораториясида эса фуқаролар бир неча дақиқада қон таҳлили билан танишиш имконига эга бўлди.

100 нафардан зиёд аҳолининг саломатлиги текширилиб, улардан 4 нафарига туман тиббиёт бирлашмасида стационар ҳамда 52 нафарига амбулатор шароитларда даволашни учун йўланмалар берилди.

Шунингдек, тиббиёт соҳа ходимлари оғир аҳволда ётган ҳамда жисмоний имконияти чекланган ўнлаб ватандошларимиз хонадонларида бўлиб, уларнинг ҳам саломатлигидан хабар олишди.

ЎҚУВ КУРСИ

БИТИРУВЧИЛАРГА СЕРТИФИКАТ ТОПШИРИЛДИ

Шимоли-ғарбий ҳарбий округга қарашли Нукус гарнизонидаги ҳарбий қисмлардан бирида Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг жиноятчиликка қарши курашиш фаолиятини амалга оширувчи ходимлари таҳсил олиши учун ташкил этилган ихтисослаштирилган ўқув курсларининг битирувиги бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

Тадбирда Шимоли-ғарбий ҳарбий округ кўшинлари қўмондонининг ўринбосари полковник А. Рустамов, Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирининг ўринбосари полковник И. Ахмедов, ҳарбий хизматчилар ва ўқувчи-ёшлар иштирок этди.

Ихтисослаштирилган курсларни тамомлаган ИИВ ходимларининг битирув маросимида сўзга чиққанлар ушбу ўқув курсларини бугунги кунга қадар минг нафардан зиёд ички ишлар органи ходимлари муваффақиятли тамомлаганини таъкидлашди. Мазкур йўналиш бўйича ташкил этилган ихтисослаштирилган ўқув курслари ўз самарасини бераётганини эътироф этишди.

Тадбир давомида битирувчиларга сертификат ва фахрий ёрлиқлар топширилди.

ТАШБЕҲЛАР, ЭЪТИРОФЛАР

Қўлимда «Меҳнат шўҳрати» ордени соҳибаси, фалсафа фанлари доктори, профессор Жамила Шермухаммедованинг «Ҳаётим фалсафасидан бир томчи» номли янги китоби.

Устоз 2020 йилнинг июнь ойида табаррук 70 ёшни қарши олди. Ушбу китоб шу муносабат билан дунё юзини кўрди. Китобнинг ўзига хос томони шундаки, Жамила Тошпўлатовнанинг устозлик мақоми, олималик заковати, жамиятдаги ўрни, атрофидагиларга бўлган меҳру оқибати, бир сўз билан айтганда, барча гўзал инсоний хислатлари жигарлари, ёру дўстлари ҳамда шогирдлари томонидан очерк ва мақолалар, дил изхори ва шеърый сатрлар орқали очиб берилган.

320 бетдан иборат китобда 170 га яқин инсоннинг устоз ҳақидаги фикр ва мулоҳазалари билан яқиндан танишиш имконига эга бўласиз. Тўғриси, бундай китоб қўлимга биринчи бор тушиши.

Келинг, «Ҳаётим фалсафасидан бир томчи» китобидан жой олган қалб туйғуларига биргаликда назар ташлаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари, юридик фанлар доктори, профессор Акмал Саидов: «...Сиздек зукко ва маърифатпарвар, жонкуяр ва ватанпарвар инсон билан Ўзбекистон халқи фахрланади! Сермазмун ҳаётингиз ва жўшқин фаолиятингиз, ҳеч шубҳасиз, барча ўзбек аёллари учун ўрнак ва ибрат мактабидир!..»

Сиёсий фанлар доктори, профессор Нарзулла Жўраев: «...Таниқли файласуф, улкан жамоат ва маданият арбоби Жамила Шермухаммедова ҳақида фикр борар экан, мен кўпроқ тақдири жамият тақдири билан, миллат тақдири ва тараққиёти билан боғлиқ бўлган залворли, ғоятда маҳобатли қалб тўлғонишларини, юрак севинчларию изтиробларини, тафаккурдаги доимий ва изчил эврилишларни кўз олдимга келтираман...»

Эъзозлар, эътирофлар, тилақлар... Турли соҳа вакиллари, турли миллат ва мамлакатимиздаги бир қатор чет эл ваколатхонаси вакилларининг дил истаклари...

Жамила Шермухаммедовани юртимизда танимайдиган инсон кам топилса керак. Унинг ҳаёти ва фаолияти билан қизиқишни истасангиз, «Ҳаётим фалсафасидан бир томчи» китобини олиб ўқишни унутманг. У қалбингиз ва китоб жавонингиздан муносиб ўрин эгаллайди.

Зулфия ЮНУСОВА,
«Vatanparvar»

«ОЛФА, ЎЗБЕКИСТОН! БИЗ СЕН БИЛАН!»

Ўзбек бокс мактаби дунё миқёсида биринчи рақамга айланганлигини сўнги жаҳон чемпионати ва Олимпиада ўйинларида умумжамоа ҳисобида ғолиб чиқиш билан исботлаган чарм қўлқоп усталаримиз ўзларининг ҳамон етакчи эканликларини бугунги кунда халқаро мусобақаларда ҳам намойиш этмоқда. Хусусан, қиш фаслининг сўнги кунлари Болгария, Украина, Беларусь ва Черногорияда ўтказилган турли ёш тоифасидагилар ўртасидаги халқаро турнирларда қатнашган боксчиларимиз юртимизга 31 та медаль билан қайтишди.

Таркибида Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази (MVSM) вакиллари ҳам бўлган Ўзбекистон миллий терма жамоасининг асосий боксчилари Болгариянинг София шаҳрида 72-март ташкил этилган жаҳоннинг 30 га яқин мамлакати етакчи боксчилари иштирокидаги анъанавий «Странжа» халқаро турнирида қатнашди. Мусобақанинг дастлабки кунда тўрт нафар боксчимиз рингга чиқди ва барчаси ғалаба қозонди – эркаклар баҳсида Асадхўжа Мўйдинхўжаев (-63 кг) ўз вазн тоифасида ирландиялик Жорж Бейтснни 5:0, Шаҳобиддин Зоиров (-52 кг) украиналик Димитро Замотаевни 4:1, аёллар баҳсида эса Ёдгорой Мирзаева (-57 кг) бразилиялик Жусилен Ромеунни 4:0, Навбахор Ҳамидова (-69 кг) ҳиндистонлик Лалитани 5:0 ҳисобида мағлуб этишди. Жанглари шу тариқа кўтаринки руҳда бошлаган боксчиларимиз яқунда «Странжа» халқаро турнирининг 6 та медалига эгалик қилишди. Хусусан, Бобоусмон Батуров (-69 кг) финалда украиналик Евгений Барабановни, Дилшодбек Рўзметов (-81 кг) россиялик Руслан Колешниковни, бокс мухлислари ва мутахасссларнинг доимий диққат маркази бўладиган энг оғир (+91 кг) вазнлилар ўртасидаги финал жангида эса Баҳодир Жалолов украиналик Цоне Рогавани мағлуб этиб, мусобақанинг олтин медали билан тақдирланди. Ярим финалгача муваффақиятли жанг қилган боксчиларимиз Шаҳобиддин Зоиров (-52 кг) ва Асадхўжа Мўйдинхўжаев (-63 кг) бронза медалга сазовор бўлишди. Ўзининг туғилган кунини (27 февраль) бу сафар Европада нишонлашига тўғри келган MVSM вакили Миразизбек Мирзахалиловнинг «Странжа» халқаро турнирида, афсуски, омади чопмади – 26 ёшга қадам қўйган боксчимиз илк жангидаёқ ютқазиб қўйди.

Боксчи қизларимиздан фақат Навбахор Ҳамидова (-69 кг) Софияда совриндорлар сафидан жой олди – ярим финалгача яхши жанг қилиб, ютуқларга эришган боксчимиз турнирнинг бронза медалига сазовор бўлди.

«Странжа» халқаро турнирида 3 та олтин, 2 та бронза медални қўлга киритган Ўзбекистон эркаклар терма жамоаси умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўрин Болгария терма жамоасига насиб этган бўлса, Украина терма жамоаси кучли учликка яқун ясади.

Ўзбекистон миллий терма жамоасининг яна бир гуруҳ боксчилари Украинанинг Кривой Рог шаҳрида ўтказилган халқаро турнирда қатнашди ва Қозоғистон, Молдова, Иордания каби мамлакатлар чарм қўлқоп усталари иштирокидаги мусобақанинг 2 та олтин, битта кумуш, 3 та бронза, жами 6 та медалини қўлга киритишди. Боксчиларимиздан Абдумалик Халаков (-57 кг) ва Саиджамшид Жафаров (-75 кг) олтин, Содирбек Камолмирзаев (-52 кг) кумуш, Жаҳонгир Раҳмонов (-69 кг), Жамшид Худойбергенов ва Шоҳжаҳон Абдуллаев (+91 кг) бронза медалга сазовор бўлишди.

Шу кунлари халқаро турнирларда қатнашган ёш боксчиларимиз ҳам акаларининг изидан бориб, ўзбек бокс мактабидан истеъдодли боксчиларнинг янги авлоди етишиб чиқаётганини дунёга намойиш этишди. Хусусан, Беларуснинг Гомель шаҳрида А. Юков хотирасига бағишланган халқаро турнирда ўзбекистонлик ёш боксчилар 3 та олтин, битта бронза медални қўлга киритишди. Турнирда ўз вазн тоифасида барча рақибларини мағлуб этган Муҳаммадқодир Маъмуржонов, Мадийр Дониёров ва Адҳамжон Муҳиддинов шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди. Иқтидорли боксчилардан саналган Мирзабек Мирзахалилов бу гал учинчи ўрин билан кифояланди. Беларусдан қайтган ёш боксчилар юртимизда муносиб кутиб олинди.

Беларусдаги муваффақиятдан олдин ўзбек бокси келажига оид яна бир воқеа юз берди. Черногориянинг Будва шаҳрида ўтказилган 2002-2003 йилларда туғилган боксчилар ўртасидаги «Adriatic Pearl» халқаро турнирида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади. Ушбу мусобақада ёш йигит-қизларимиз 5 та олтин, 3 та кумуш, 7 та бронза, жами 15 та медални қўлга киритишди. Буни сал бошқачароқ изоҳлаганда, мусобақада қатнашчиларимизнинг деярли барчаси совриндор бўлди. Боксчиларимизнинг аввал 2016 йилги XXXI ёш Олимпиада ўйинлари, сўнги жаҳон чемпионати ва бугунги кундаги халқаро мусобақалардаги кетма-кет бу ютуқлари дунё спорт мухлисларига бир пайтлар «бокс» деганда биринчи навбатда Куба, «футбол» деганда Бразилия мамлакати тилга олинадиган даврни эслатди. Харитага боқиб, Ўзбекистон мамлакатини янада яқинроқ билишга интилишди.

Черногория ва Беларусда ўзбек бокс мактабидан истеъдодли чарм қўлқоп усталарининг янги авлоди етишиб чиқаётганини ҳамда ушбу спорт тури бўйича жаҳон миқёсидаги етакчилигимиз бардавонлигини яна бир бор дунёга намойиш этган ёшларимизга миннатдорчилик билдирган ҳолда уларни Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш марказида кўришни хоҳлаймиз. Зеро, Мудофаа вазирлиги спорт клуби ёшлар спорт мактабидан катта иқтидор соҳиблари, яъни «юлдузлар мактаби»га, аниқроғи, мамлакатимиз миллий терма жамоаларининг истиқболи учун хизмат қилувчи СПОРТ МАРКАЗИга айлантилдики, эндиликда у иқтидор эгаларига нафақат бокс бўйича, балки бошқа спорт турлари бўйича ҳам эҳтиёжманд. Янги МАРКАЗ иқтидорлар, «юлдузлар» билан тўлсин. Ўз навбатида, мустақил ЎЗБЕКИСТОН мамлакатини дунё спорт мухлисларига танитган оғир атлетикачиларимиз, Олимпия ўйинлари қироли саналган энгил атлетика бўйича спортчиларимиз ҳам MVSMда «уйғонсин». Спорт мухлисларининг «Олфа, Ўзбекистон! Биз сен билан!» каби даъватлари орқали халқимизнинг ватанпарварлик туйғулари жўш урсин, эзгу мақсадлар йўлида бирлашсин!

Саҳифа муаллифи Расул ЖУМАЕВ, «Vatanparvar»

ШОҲСУПА

(хабарлар)

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Туркияда ўқув-машғулот йиғинини олиб бораётган юртимиз энгил атлетикачилари Истанбул шаҳрида бўлиб ўтган «Ruhi Sarialp Atlamlar Kupası» халқаро турнирида ҳам иштирок этишди. Баландликка сакраш баҳсларида қатнашган Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази (MVSM) вакили Сабина Сайдуллаева 1.86 метр натижа қайд этиб, ғолиб чиқди. Сабина ушбу муваффақият орқали жаҳон рейтингига очколарини 1 082 тага ҳам бойитди.

ДЗЮДО

Негизи MVSM вакилларида иборат Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзолари Исроилда бўлиб ўтган «Катта Дубулға» турнирида қатнашди. «Токио – 2020» Олимпия ўйинларига лицензион очко берувчи ушбу мусобақада Шарофиддин Болтабоев олтин медаль ва 1 000 рейтинг очкосига, Сардор Нуриллаев ва Мухриддин Тилолов бронза медал ҳамда 500 рейтинг очкосига эга бўлди.

ҚИЛИЧБОЗЛИК

Москвада МДХ вакиллари иштирокида қиличбозлик бўйича халқаро мусобақа бўлиб ўтди. Унда қатнашган саблячимиз Яна Обвинцева ярим финал баҳсида россиялик Дарья Дроздга 14:15 ҳисобида имкониятни бой бериб қўйди ва шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилиб, турнирнинг бронза медали билан тақдирланди.

ЭРКИН ВА ЮНОН-РУМ КУРАШИ

Киев шаҳрида ўтказилган анъанавий халқаро турнирда вакилларимиз ўн битта медаль жамғаришди. Эркин курашчиларимиз 2 та олтин (Ғулломжон Абдуллаев, Ильяс Бекбулатов), битта кумуш (Нодиржон Сафаров) ва 3 та бронза (Маҳмуджон Шавкатов, Бекзод Абдурахмонов, Жавраил Шапиев) медални қўлга киритишган бўлса, юнон-рум кураши бўйича полвонларимиздан Илҳом Баҳромов, Арам Варданян, Жалгасбай Бердимуратов, Рустам Ассакалов ва Мўминжон Абдуллаев шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилишди.

ВЕЛОСПОРТ

Туркияда ўтказилган «Grand Prix Velo Alanya – 2021» турнирининг 104.5 км масофа бўйича аёллар гуруҳ пойғасида ёш спортчимиз Янина Кускова 92 велоспортчи орасида иккинчи натижани қайд этди. Шу мамлакатда кечган Европа ва Осиё ўсмирлари ўртасидаги «Manavgat Side Junior» турнирида ҳамюртимиз Мисюрина Маргарита ҳам маррани иккинчи бўлиб кесиб ўтди. Ёш велоспортчимиз Самандар Султонов эса 101 км масофани 02:24:01 вақтда босиб ўтиб, 3-ўринни эгаллади.

ГИМНАСТИКА

Бадий гимнастика бўйича йилнинг биринчи рейтинг турнири – Москва Гран-приси бўлиб ўтди. Чемпионлар кубоги доирасидаги баҳсларда Нилуфар Шомуродова, Динара Равшанбекова, Ксения Александрова, Севара Сафоёва, Камола Ирناзарова ва Шаҳзода Ибрагимовадан иборат жамоамиз икки дастур бўйича бронза медалларни қўлга киритишди. Тўп билан бажариладиган машқ дастури бўйича ҳам қизларимиз бронза медалга эгалик қилишди. Мазкур Гран-при доирасида ёшлар ва катталар ўртасида халқаро турнир ҳам бўлиб ўтди. Ҳалқа машқлари якунида ёш вакилимиз Наталья Усова, тасма машқлари бўйича эса ҳамюртимиз Анастасия Саранцева бронза медалга эга чиқди.

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕКЛАМА ЎРНИДА

ЎСТК ЯНГИАРИҚЛИК ЁШЛАРНИ ЖИПСЛАШТИРМОҚДА

Соғлом фикрли, эркин дунёқарашга эга ёшларни тарбиялаш Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотларининг асосий йўналишларидан биридир. Бу муҳим вазифани бажаришга ташкилотнинг Хоразм вилояти кенгаши тасарруфидаги Янгиариқ тумани ўқув-спорт техника клуби жамоаси ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Хусусан, ватанпарварлик ойлиги доирасида «Ким Ватанга содиқ бўлса, мендирман ўша!» деган устувор ғоя асосида турли маънавий-маърифий тадбирлар, учрашув ва давра суҳбатлари ҳамда спорт мусобақалари ўтказилганлиги мана шундай тадбирлар сирасидандир.

– Айти пайтда туман ўқув-спорт техника клубида спортнинг техник ва амалий турларидан ҳаво милтиғидан ўқ отиш, ёзги биатлон ҳамда картинг каби секциялар фаолият кўрсатмоқда, – дейди ЎСТК бошлиғи Равшанбек Пирметов. – Бу тўғаракларга эллик нафардан зиёд ёшлар жалб этилган. Ўз навбатида тўғарак аъзолари вилоят ва республика мусобақаларида фаол иштирок этиб, нуфузли ўринларни эгаллаб қайтмоқдалар. Ҳаво милтиғидан ўқ отиш, ёзги биатлон каби мусобақаларда бир неча бор қатнашган янгиариқлик спортчи ёшлар республика мусобақаларида ғолиблик шоҳсупасига кўтарилган.

Албатта, бу муваффақиятларда туман ўқув-спорт техника клуби жамоасининг замон талабларига мос фаолияти, шунингдек, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, эзгу ишга бош-қош бўлаётган клуб раҳбариятининг ҳам хизматлари алоҳида ўрин тутди.

Малакали ҳайдовчиларни тайёрлаш сифатини ошириш, бунинг учун мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиш борасида Янгиариқда катта тажриба тўпланди. Бугунги кунга келиб, Янгиариқ тумани

ўқув-спорт техника клуби жамоаси «Ватанпарвар» ташкилоти вилоят кенгаши тизими ташкилотлари ичида барча кўрсаткичлар бўйича ўз мавқеини янада мустаҳкамламоқда. ЎСТК ўқув биносининг бугунги кун талаблари асосида таъмирланганлиги ва спорт техника, ўқув автомобиль жиҳозлари ҳамда маънавий-маърифат бўйича кўргазмалар билан таъминлангани бу борада имконият яратяпти. Шу кунларда бу ерда «В», «ВС» ҳамда «Е» тоифали ҳайдовчилар тайёрланмоқда.

Айти пайтга келиб, ёшларни маънан ва жисмонан тайёрлаш, Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, ҳарбий-ватанпарварлик ғояларини тарғиб қилиш мақсадида тумандаги умумтаълим мактаблари ўртасида спорт мусобақалари мунтазам ташкил этилмоқда. Ёзги биатлон мусобақаларига ўқувчи ёшлар орасида қизиқиш катта. Бунинг исботини

ушбу спорт тури бўйича беллашувларда қатнашувчи ёшларнинг сафи йил сайин кенгайиб бораётганидан ҳам кўриш мумкин.

Яқинда ЎСТК ташаббуси билан туманнинг Болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ўйингоҳида туманда мавжуд бўлган мактаб ўқувчилари ўртасида ёзги биатлон бўйича мусобақа ўтказилди.

Мусобақа натижаларига кўра, ўғил болалар ўртасида I ўринни 6-мактаб ўқувчиси Шаҳриёр Машарипов эгаллаган бўлса, II ўринга 11-мактаб ўқувчиси Жасур Эшонқулов муносиб топилди. III ўринни эса 36-мактаб ўқувчиси Диёрбек Матнафасов қўлга киритди. Қизлар ўртасида I ўринни 22-мактаб ўқувчиси Олтиной Раҳимова, II ўринни 4-мактаб ўқувчиси Мунаввар Режабова ҳамда III ўринни 6-мактаб ўқувчиси Чарос Хушнудова қўлга киритди.

Мусобақа якунида ғолибларга тадбир ташкилотчилари томонидан фахрий ёрлик ва эсдалик совғалар топширилди.

Акбар АЛЛАМУРОДОВ

ХОРИЖ АРМИЯЛАРИДА

АВСТРИЯНИНГ ҚУРУҚЛИКДАГИ ҚЎШИНЛАРИ

лиши ҳамда учта ҳарбий полиция ротаси жой олган. Австрия Қуролли Кучларининг Қуруқликдаги қўшинлар мактаби пиёдалар, мотопиёдалар, танк, артиллерия, тоғ пиёдалари, разведка ва муҳандислик-сапёр бўлинмалари учун командирлар таркиби ва мутахассислар тайёрлаш билан шуғулланади. Мазкур ҳарбий ўқув юрти ташкилий жиҳатдан учта бўлим (бошқарув, штаб, илмий-тадқиқотчилик), тоғ тайёргарлиги маркази, учта ўқув ротаси ҳамда 5 та факультетдан (қўшин разведкаси, артиллерия, танк ва мотопиёдалар қўшинлари, пиёдалар, муҳандислик) иборат. Мазкур факультетларда таълим олиш муддати ва тингловчилар сони турлича. Хусусан, муҳандислик факультетида ўқиш муддати 18 ҳафта, ўқувчилар сони йилига 600 киши, пиёдалар факультетида – 10 ҳафта, тингловчилар – 1 500 киши ва ҳ.к.

Австрия Республикаси Қуролли Кучларининг асосий тури ҳисобланувчи Қуруқликдаги қўшинлар (ҚҚ) мамлакат ҳудудини мудофаа қилиш ҳамда БМТ, Европа Иттифоқи ва бошқа халқаро ташкилотлар раҳбарлигида ўтказиладиган тинчликпарварлик операцияларида иштирок этиш учун мўлжалланган. Ҳозирги даврга келиб ҚҚ таркибига мунтазам қўшинлар ҳамда хавф-хатар юзага келган ҳолатларда, шунингдек, тинчлик даврида турли йиғинлар, машқлар ўтказишда ва фавқулодда вазиятларда сафарбар этиладиган ҳарбий полиция бўғини киради.

Ташкилий жиҳатдан ҚҚ таркибига 3- ва 7-пиёдалар бригадалари, 6-тоғ пиёдалари ҳамда 4-мотопиёдалар бригадаси, федерал ўлкалар (Қуйи Австрия, Бургенланд, Юқори Австрия, Зальцбург, Штирия, Каринтия, Тироль, Форарльберг ва Вена шаҳри) кесимидаги 9 та қўмондонлик, ҳарбий полиция ва радиокимёвий кураш-ҳимоя қўмондонлиги, Қуруқликдаги қўшинлар мактаби ва Тинчликпарвар кучларни тайёрлаш маркази киради. Пиёдалар (мотопиёдалар) бригадалари ҚҚнинг асосий оператив-тактик қўшилмаси ҳисобланади. Бригадалар таркибидан штаб, разведка, муҳандислик-сапёр, танк, мотопиёдалар, разведка-артиллерия батальонлари жой олган.

Австрия ҳукумати ва Қуролли Кучлар раҳбарияти миллий армиянинг, шу жумладан, Қуруқликдаги қўшинларнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, жанговар шайлигини ошириш, уларни замонавий қурол ва жанговар техника билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Ҳозирда Қуруқликдаги қўшинларни замон талабларига мослаштириш ишлари мамлакат Қуролли Кучларини ислоҳ қилиш бўйича қабул қилинган «Миллий мудофаа 21.1» дастури асосида олиб борилмоқда. Мазкур дастурда ҚҚнинг ташкилий-штат тузилмасини такомиллаштириш, қўшин сони ва жанговар таркибини оптималлаштириш, мунтазам қўшинларнинг ҳаракатчанлиги ва ҳимояланиш даражасини ошириш, уларнинг жанговар тайёргарлигини фаоллаштириш, эскирган қуроллар ва ҳарбий техникани модернизациялаш ҳамда янгилари билан алмаштириш сингари ишларни амалга ошириш кўзда тутилган. Шунга мос равишда ҳозирда ҚҚга «Пандур», «Гусар» ва «Динго» типдаги замонавий зирхли жанговар машиналар, ҳар қандай мураккабликдаги йўлларда ҳаракатлана оладиган тактик автомобиллар, такомиллаштирилган алоқа воситалари, турли типдаги учувчисиз учиш аппаратлари ва бошқалар етказиб берилмоқда. Хусусан, 2019 йилда ана шу мақсадларга йўналтирилган маблағ миқдори 200 млн еврони ташкил этган.

ҚЎШИН ТУРИ – ҚУРУҚЛИКДАГИ ҚЎШИНЛАР

Умумий сони – деярли 13 минг киши

- Жанговар танклар – 100 дан ортиқ.
- Зирхли жанговар машиналар – 600 дан ортиқ.
- Артиллерия тўплари – 300 га яқин.
- Танкка қарши ракета комплекслари – 1 400 та.

Бу турдаги қўшинларни бутлаш аралаш принцип асосида, яъни доимий хизматдаги ҳарбийлар, шартнома бўйича хизмат қилувчилар ва умумий ҳарбий мажбурият тўғрисидаги қонунга мувофиқ, 17 ёшга тўлганидан сўнг муддатли ҳарбий хизматга чақирилувчи фуқаролар орқали амалга оширилади. Чақирув бўйича хизмат муддати 6 ойни ташкил этади. Муддатли ҳарбий хизмат ихтиёрий равишда муқобил хизмат (12 ойгача) билан алмаштирилиши мумкин. Муддатли хизматни ўтаган шахслар кейинчалик милиция бўғинининг муайян бўлинмаси таркибига киритилади ва 8 йил мобайнида ҳар йили ўтказиладиган ҳарбий йиғинларда (давомийлиги 1 ойгача) мажбурий равишда иштирок этади. Сўнгра улар сафарбарлик резерви таркибига ўтказилади ва 50 ёшга тўлганидан сўнг бу рўйхатдан чиқарилади.

Қуруқликдаги қўшинлар шахсий таркибининг умумий сони деярли 13 минг кишини ташкил этади (марказ бўйсунувидаги қўшилма ва қисмларни ҳам ҳисобга олганда). Қўшин тасарруфида асосан «Леопард-2/А4» (Германия) типдаги 100 га яқин асосий жанговар ва бошқа типдаги енгил танклар, турли русум ва типдаги зирхли жанговар машиналар («Улан», «Пандур», «Динго» ва ҳ.к.), оператив-тактик ракеталарни ишга тушириш қурилмалари, дала артиллерияси тўплари ва миномётлар, танкка қарши кураш воситалари, бараварига ўт очувчи ракета тизимлари, зенит-ракета комплекслари, танкка қарши ракеталарни ишга тушириш қурилмалари, ёрдамчи техника воситалари ва бошқа қуроллар бор.

Федерал ўлкалар қўмондонликлари зиммасига ҳудудий мудофаа, тегишли инфратузилма объектларини қўриқлаш, шунингдек, фавқулодда ҳолатларда ҳарбий ва фуқаровий бошқарув органлари ҳаракатларини мувофиқлаштириш сингари вазифалар юклатилган. Тинчлик даврида ҳар бир қўмондонлик таркибида қисқартирилган шаклдаги штаб, пиёдалар батальони, ҳарбий полиция взводи ва таъминот бўлинмалари мавжуд бўлиб, зарурат юзага келган ҳолатларда улар ҳарбий давр штатларига кенгайтирилиши мумкин.

Ҳарбий полиция қўмондонлиги Қуролли Кучларда қонунийлик ва ҳуқуқий тартиботни сақлаш, ҳарбий объектларни қўриқлаш, хориждаги миллий ҳарбий контингентлар хавфсизлигини таъминлаш, Ички ишлар вазирлиги бўлинмалари билан ҳамкорликда оммавий тартибсизликларнинг олдини олиш ва бошқа бир қатор вазифаларни бажаради. Ташкилий-штат тузилмасидан бошқарма, штаб, ўқув-режалаштириш бўлими, персонал ҳимоя йўна-

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, Австриянинг бошқа Европа давлатлари билан таққослаганда нисбатан кам сонли ҳарбий контингентга эга бўлган Қуруқликдаги қўшинлари ҳозирги даврга келиб тинчлик вақтида ҳам, уруш юзага келган ҳолатда ҳам қўйилган вазифаларни самарали ҳал қилишга қодир, деб ҳисобланади. Зеро, бу турдаги қўшинлар, юқорида таъкидлаб ўтилганидек, замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминланмоқда, эскирганлари эса модернизация қилинмоқда ёки янгилари билан алмаштирилмоқда.

П. САЙДИВАЛИЕВ тайёрлади.

АВИАЗАРБАЛАР БЕРИЛДИ

Америка ҳарбий ҳаво кучлари Сурия ҳудудида жойлашган «Катаиб Ҳизбуллоҳ», «Катаиб Саид ал-Шуҳада» ва бир қатор бошқа гуруҳларнинг ўқ-дори омборларига давомли авиазарбалар берди. Хужум АҚШнинг аксилтеррор коалициядаги ҳамкорлари билан келишилган ҳолда ўтказилган, аммо парвозларда иттифоқчиларнинг самолётлари иштирок этмаган. Маълумотларга кўра, ҳужумлар оқибатида 17 жангари ўлдирилган, шунингдек, ўқ-дори юкланган учта юк машинаси йўқ қилинган.

ҲАЖГА РУХСАТ БЕРИЛДИ

Саудия Арабистони ҳукумати жорий йилда коронавирусга қарши эмланган зиёратчилар ҳаж амалини адо эта олишлари мумкинлиги тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ҳақда мамлакат соғлиқни сақлаш вазири Тофиқ ар-Рабиа баёнот берган. Таъкидланишича, 2021 йилда ҳаж амалини адо этиш июль ойининг иккинчи ярмига тўғри келмоқда. Маълумот учун, 2020 йил ноябрдан Саудия Арабистони ПЦР-тести манфий бўлган ва 50 ёшдан катта бўлмаган зиёратчиларни секин-аста умра зиёратига қўя бошлаган эди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Лос-Анжелесда 78-март «Олтин глобус» мукофотини тантанали топшириш маросими бўлиб ўтди. Малика Диана ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи «Тож» номли тарихий драма – энг яхши сериал, «Қироличанинг юриши» фильми – энг яхши минисериал, Хлоя Чжаонинг «Кўчманчилар ери» фильми – энг яхши драматик фильм сифатида бош мукофотни қўлга киритди. Аарон Соркиннинг «Чикагодаги еттилик устидан суд» тарихий драмаси эса энг яхши сценарий номинациясида «Олтин глобус» мукофотига сазовор бўлди.

ЖАҲОНДА

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

БУ ҚИЗИҚ

ГЎЗАЛЛИК ҚУРБОНЛИК ТАЛАБ ҚИЛАДИ

Бу гап қанчалик ҳақиқатга яқинлигини бугунги мавзумиз доирасида билиб оласиз. Тарихга назар соладиган бўлсак, нозик хилқат вакиллари гўзал бўлиш истагида ҳатто ҳаётларини-да гаровга қўйганликларига гувоҳ бўламиз.

ЗАҲАРЛИ МАРГИМУШ

XIV–XVII асрларни «оғу даври» дея аташ мумкин. Бу давр хонимлари заҳарли маргимушдан гўзаллик воситаси сифатида фойдаланганлар. У кўз ва юзга жило бериб, тери оқаришига хизмат қилган. Бироқ ушбу заҳарли моддани қўлаган аёл умрининг охиригача фойдаланишга маҳкум бўлган. Акс ҳолда ҳаёт билан видолашган.

ХАВФЛИ МОДДАЛАР МАВЖУД КРЕМЛАР

Ўтган асрнинг 30-йилларида машҳур бўлган «Thoradia» косметика маркази маҳсулотлари таркибида хлорли торий ва бромли радий каби хавфли моддалар мавжуд эди. Ушбу моддалар ҳуснбўзар, ёгли ялтираш ва ажинларни бартаф эйтиш хусусиятига эга бўлган. Радиация зарари ҳақидаги овозалардан кейин улар кремлар таркибидан олиб ташланган.

ҚЎРҒОШИНЛИ УПА

1700 йилда гўзаллик оламида қўрғошинли упа атамаси пайдо бўлади. Бу давр аёлларининг териси текис ва оқ тусли бўлганлиги билан характерланади. Гўзаллик шайдолари шиддат билан оммалашган қўрғошинли упа орқали эришилган мафтункорлик билан бир қаторда мия шиши ва фалажлик каби оғир дардларни ҳам орттириб олишган.

КРИНОЛИН (ПАСТКИ КЕНГ ЮБКА)

XIX асрда Англияда урфга кирган кринолин 1860–1870 йиллар орасида кўплаб аёлларнинг ҳаётдан кўз юмишларига сабаб бўлган. Уша даврда уйлар шамлар билан безатилган.

Кринолин кийган аёллар шамга тегиб кетганлари ҳамон гуриллаб олов ичида қолишган. Афсуски, бир зумда ёнувчи кринолин тирик қолиш имконини қолдирмасди.

СОЧЛАР ОРАСИДАГИ ГУЛДОН

Сочларни янги узилган гуллар билан турмаклаш оммалашган пайтда гулдаста тез сўлиб қолмаслиги учун сочлар орасига сув тўлдирилган гулдон ўрнатилган. Унинг ичига гулдаста солиниб, турмак ўз ниҳоясига етказилган. Хонимлар соч турмагига зарар етказмаслик учун каретада ўтириб эмас, тиззалаб кетишга мажбур бўлишган.

* * *

БЕЛЛАДОННА (ЗАҲАРЛИ ЎСИМЛИК)

Нигоҳларига янада жозибadorлик бағишлаш истагидаги хонимлар кўзларига заҳарли ўсимлик ҳисобланмиш белладонна сувини қўрқмасдан томизишган. Бу оғу кўз қорачиқларини катталаштириб, нигоҳларга мафтункорлик бахш этган бўлса-да, аммо бу жозиба аксар ҳолларда гўзалларнинг кўз нурларидан батамом айрилишларига сабаб бўлган.

Тарихий манбалардан келтирилган бу каби ҳайратланарли маълумотлар қаторида пластик жарроҳликка ружу қўйган ва гўзаллик учун ўзини ҳар қўйга солаётган замонамизнинг айрим аёлларини ҳам эслаб ўтиш жоиз. Табиат ато этган ҳуснга шукроналик келтириш ўрнига жисмни турли ёт моддалар билан тўлдириб, тана аъзолари шаклини эҳтиёжсиз ўзгартиришга уринаётган аёллар ҳам келажак авлодларни худди шундай ҳайратга солса, ажаб эмас.

С. МАМИРЖОНОВА тайёрлади.

ЎЗИГА ХОС ТАКЛИФ

Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов бошчилигида ўтган Вазирлар Маҳкамасининг навбатдаги йиғилишида пойтахт Ашхобод шаҳрининг 140 йиллигини муносиб нишонлашга тайёргарлик кўриш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Байрам тантаналари 25 май куни бўлиб ўтади. Мамлакат раҳбари Шаҳар кунда туғилган биринчи ўғил болага Пайтахт (Пойтахт) ёки Ашхобод, қиз болага эса Мержен (Маржона) ёки Мая исми берилишини таклиф қилди.

ҚЎШНИЛАРГА СОВҒА ТАРИҚАСИДА

Тожикистоннинг жанубий қисмида жойлашган Кубодиён қишлоғида замонавий тиббиёт комплекси бунёд этилди. Тожикистонда ўхшаши йўқ мазкур тиббиёт маскани «Ўзбекнефтегаз» АЖ маблағлари ҳисобига қурилди ва замонавий мебеллар ҳамда тиббиёт ускуналари билан жиҳозланди. Бу қурилиш 2018 йилнинг иккинчи ярмида Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг фармони асосида бошланган эди. Шунингдек, Сўғд вилоятининг Спитамен туманида ҳам Ўзбекистон ҳисобидан 630 ўринли янги мактаб барпо этилди.

РЕЙТИНГДА КЎТАРИЛИШ

Америка тадқиқот марказининг 2020 йилдаги иқтисодий эркинлик индексига кўра, «Мерос фонди» (Heritage Foundation) мамлакатлар рейтингига Қозоғистон 180 мамлакат орасида 39-ўринни эгаллади (2019 йил рейтингига 59-ўрин). Таққослаш учун, мазкур рейтингда Россия 94-ўрин, Беларусь 88-ўрин ва Қирғизистон 81-ўринда қайд этилган. Энг юқори иқтисодий эркинликка эга бўлган мамлакатлар қаторидан Сингапур, Гонконг, Янги Зеландия, Австралия ва Швейцария жой олган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕКЛАМА ҲУҚУДИ

ЕТУК ВА БАРКАМОЛ ЁШЛАРНИ ТАРБИЯЛАШ УСТУВОР ВАЗИФАМИЗ

Мамлакатимиз Президентининг ёшларга доир бешта муҳим ташаббуси, Ўзбекистон ёшлари форумида ва Парламентга Мурожаатномасида, Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида ҳамда Ватан ҳимоячиларига байрам табригида ёш авлодни она Ватанга муҳаббат ва садоқат, фидойилик, юрт тақдирига дахлдорлик ҳисси билан тарбиялаш борасида белгилаб берган вазифалари доирасида Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Хоразм вилояти кенгаши тасарруфидаги Урганч тумани ўқув-спорт техника клубида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Чунки ёшларни ҳар томонлама етук ва баркамол қилиб вояга етказиш, ўғил-қизларимиз қалбида яратувчанлик ҳамда бунёдкорлик, шу билан бир қаторда, юрт ободлигига интилиш ҳиссини шакллантириш ҳар жиҳатдан устувор аҳамият касб этадиган масалалардандир.

– Жумладан, «Ватанпарвар» ташкилоти ҳам бугунги кунда айна мақсадга хизмат қилувчи чора-тадбирларнинг изчил ижросини таъминлашга ҳисса қўшмоқда, – дейди туман ЎСТК бошлиғи Давронбек Қодиров. – Бундан кўзланган асосий мақсад эса ёшларни баркамол шахслар сифатида тарбиялаш ишларини бугунги кун талаби асосида ташкил этишдир.

Албатта, бу борада ўтказиб келинаётган оммавий ватанпарварлик тадбирлари ҳам яхши самара бермоқда. Ана шундай тадбирлардан бири яқинда ватанпарвар-

лик ойлиги доирасида «Ким Ватанга содиқ бўлса, мендирман ўша!» деган устувор ғоя асосида ёшлар ўртасида ҳаво милтиғидан ўқотиш спорти бўйича вилоят кубоги 1-босқич мусобақаси ташкил этилди. Тадбирда иштирок этган мерганларимиздан Шохрух Юсупов ҳамда Рисолат Қурбонова тенгдошлари орасида фахрли I ўринни эгаллаб, туманимиз шарафини муносиб ҳимоя қилдилар. Мусобақа сўнгида ғолибларни тақдирлаш маросими тантанали равишда ўтказилди.

Кези келганда таъкидлаб ўтиш жоизки, ЎСТК биноси янгидан барпо этилгандан кейин ташкилотда ҳайдовчилар тайёрлаш борасида ҳам катта муваффақиятларга эришилмоқда. Айна пайтда бу ерда «В», «ВС», «СЕ», «ВЕ», «D» тоифали ҳайдовчилар тайёрланмоқда.

Бугун замонамизнинг шиддат билан ривожланиб бориши ҳайдовчи тайёрловчи мактаблар фаолиятини ҳам бугунги кун та-

лабларига жавоб беришга ундайди. Шу боис ушбу талабдан келиб чиққан ҳолда ЎСТКда ёшларимиз учун керак бўладиган касб-ҳунар ўргатиш борасида ҳам амалий ишлар қилиняпти. Бунинг учун мавжуд имкониятлар ходимларнинг самарали меҳнат қилишлари учун янада кенг имкониятларни яратди.

Баркамол авлоднинг шаклланишида, албатта, спортнинг ўрни ҳам бекиёс. Шу боис ёшлар ўртасида спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Айна пайтда ЎСТКда фаолият кўрсатаётган ҳаво милтиғидан ўқотиш, ёзги биатлон ҳамда авиамодель каби спорт секцияларида 50 нафарга яқин ёш спортчи мунтазам шуғулланмоқда. Ўз навбатида клуб аъзолари – спортчилар ташкилот нуфузининг юксалишида ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Акбар АЛИ

BOLAJON

BAHORNING ILK BAYRAMI

Bahor bayramlar bilan boshlanadi. Ko'klamning ikkinchi haftasida 8-mart – Xalqaro xotin-qizlar bayramini nishonlaymiz. Xo'sh, munis onaxonlar va xotin-qizlar bayramini nishonlashimizning sababi nimada? Nega ayollar bunchalik ulug'lanadi? Bu savollarga javob topish uchun tarixga bir nazar tashlaymiz.

Ma'lumotlarga ko'ra, "ayol" arabcha so'zdan olingan bo'lib, "oila" so'zi bilan o'zaro bog'lanadi. Biroq 8-martga nisbatan "ayol" so'zi emas, balki "xotin-qizlar" degan so'z keng qo'llaniladi.

Ushbu kunning o'tmishiga nazar tashlaydigan bo'lsak, xotin-qizlar bayrami ularning o'z huquqlari uchun kurashish kunidan kelib chiqqaniga guvoh bo'lishimiz mumkin. Ya'ni 1857-yil 8-mart kuni Nyu-Yorkning poyafzal hamda tikuv fabrikasi ishchi xotin-qizlari namoyish o'tkazadilar. Ular 10 soatlik ish kuni, yorug' va quruq ish xonalari hamda erkaklar bilan bir xil maosh olishlarini talab qilib chiqadilar. Xuddi shu

kuni Nyu-Yorkdagi yuzlab ayollar namoyishlarga chiqib, saylash huquqini ham talab qiladilar. Chunki o'sha paytlarda juda kam maosh oluvchi ayollar kuniga 16 soat mehnat qilganlar. Shu voqeadan so'ng, ayollar tashkiloti tuziladi va birinchi marta xotin-qizlar unga a'zo bo'ladilar. Biroq bu kun birinchi marta 1891-yil 19-mart kuni Avstriya, Daniya, Germaniya va Shveysariyada xotin-qizlar bayrami sifatida nishonlandi. O'shanda milliondan ortiq erkak va ayollar namoyishlarda ishtirok etadilar. Saylash va saylanish huquqidan tashqari, ayollar erkaklar bilan teng huquqli bo'lishga harakat qiladilar.

1910-yilda Kopengagenda o'tgan xalqaro konferensiyada 8-mart kunini – Xalqaro xotin-qizlar kuni sifatida nishonlash taklifi ko'tarildi. Shundan so'ng ko'pgina mamlakat ayollarining jamiyatda faollashuvi boshlanadi. Ular mehnat huquqi va hurmatiga ega bo'lish, kambag'allikka qarshi kurash hamda tinchlik uchun kurash olib boradilar.

Rossiyada esa Xalqaro xotin-qizlar kuni birinchi marta 1913-yili Peterburg shahrida bayram qilindi. Rossiya Dumasiga ayollar muammosi bo'yicha ariza berildi va hukumat a'zolari 1913-yil 2-mart kuni bir yarim ming aholini yig'ib, bu masalani hal etishga ruxsat berdi. Unda ayollarning saylash huquqi, onalikni davlat tomonidan ta'minlash va muhofaza qilish masalalari ko'rib chiqildi. 8-mart Xalqaro xotin-qizlar kuni 1965-yildan boshlab dam olish kuni deb belgilandi. Shu kunda ularni qadrlash, hurmat qilish va e'zozlash kuni sifatida nishonlana boshlandi. Ushbu bayram Ozarbayjon, Gruziya, Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston, Turkmaniston, Ukraina, Belarus va O'zbekistonda ham bayram qilina boshlandi. Bayramingiz qutlug' bo'lsin!

ONAJON

**Siz mening oy yuzimsiz,
Ko'nglimga kiradigan.
Onajon, siz ko'zimsiz,
Dunyoni ko'radigan.**

**Siz bilan bag'rim butun,
Borlig'im, onajonim.
Qalbinga sig'mas bugun
Dildagi hayajonim.**

**Tomirdagi qonimsiz,
Vujudimda gupirgan.
Yo'q, siz mening jonimsiz,
Yurakday urib turgan.**

**Bor mehrimni iloyin,
Sochingizning qoriga.
Shukur qilaman doim,
Sizday onam boriga.**

Zebuniso JO'RAYEVA

CHIZISHNI ORGANAMIZ

SURATDA
NIMANI
KO'RYAPSIZ?

ИЖОДИЙ ТУХФА

ИККИ ҲАРБИЙ ЖУРНАЛИСТНИНГ

ИЛК КИТОБИ ЧОП ЭТИЛДИ

Дунёга бир ҳовуч тоза сўз айтиш аввало бахт бўлса, уни ўқувчи қалбига етказиш катта масъулият. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан «Биринчи китобим» лойиҳаси доирасида чоп этилган 15 нафар ёш ижодкорнинг китоблари эса ижодга ошурфта қалблар учун қутилмаган армуғон бўлди.

илк китоблари билан муборакбод этиб, уларга ижодий парвозлар тилади.

Ушбу китоблар 2018 йилда Ёзувчилар уюшмаси томонидан ўтказилган Республика ёш ижодкорларнинг Зомин семинарида нашрга тавсия қилиниб, «Ижод» жамоат фонди томонидан молиялаштирилди. Лойиҳа доирасида ҳар бир муаллифнинг китоби «Adabiyot» нашриётида 10 000 нусхада чоп этилди.

Қувонарли жиҳати, катта ижодий чиғирлардан ўтиб, кўп нусхада республикамиз бўйлаб тарқатилган ушбу китоблар орасида икки нафар ҳарбий хизматчининг борлиги бўлди. «Vatanparvar» газетасида фаолият олиб бораётган катта лей-

тенант Азиз Норқуловнинг «Посанги» номли насрий, лейтенант Исломжон Қўчқоровнинг «Сени излайман» номли шеърий тўпламлари минглаб ўқувчиларнинг қалбига муҳаббат, мардлик ва матонат туйғуларини олиб киришига шубҳа йўқ.

Бу ҳали бошланиши. Авваллари ушбу лойиҳада 30 ёшгача бўлган ёш ижодкорларнинг китоблари чоп этилган бўлса, эндиликда илк китоби чоп этиладиган истеъдод эгаларининг ёш чегараси 35 ёш этиб белгиланди. Ўйлаймизки, бу катта қадамлар ёш ҳарбий хизматчиларга, умуман, ижод аҳлига ўзгача кайфият ва руҳ бағишлайди.

Тақдимот маросими якунида муаллифлар йиғилганларга «Биринчи китобим» лойиҳасида чоп этилган китобларидан улашишди.

Лейтенант Бобур ЭЛМУРОДОВ,
«Vatanparvar»

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида бўлиб ўтган тантанали кечада таниқли ёзувчилар, шоирлар, драматурглар, адабиётшунос олимлар, таржимонлар, ёш ижодкорлар жам бўлишди. 15 нафар «Биринчи китобим» муаллифларига нафақат ўз китоблари, балки қалам ҳақи ҳам топширилди.

Тақдимотда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, халқ шоири Сирожиiddин Саййид, уюшма раиси ўринбосари, шоир Ботир Эргашев, ёзувчи Нурани Қобил муаллифларни

VATANPARVAR

БИР ЧИМДИМ

Мен учинчи жаҳон урушида қандай қурол ишлатишларини билмайман-у, тўртинчи жаҳон урушида таёқ ва тошлар ишлатишади.

АЛЬБЕРТ ЭЙНШТЕЙН

БИЛАСИЗМИ?

«АБУШҚА» — Алишер Навоий асарларидан фойдаланувчилар учун XVI асрда Туркияда тузилган илк изоҳли луғат. Муаллифи номаълум. Навоий замондошларининг асарларидан ҳам айрим мисоллар киритилган. Ушбу луғат «абушқа» сўзига изоҳ билан бошлангани учун шу ном билан аталган. Бу сўз эски ўзбек тилида «кекса», «қари», «нуроний» маъноларида ишлатилган.

«Абушқа» даставвал венгриялик шарқшунос Г. Вамбери томонидан 1862 йил Будапештда венгер тилида, кейин рус шарқшуноси В. Вельяминов-Зернов томонидан «Чиғатой тилидан шохидлик келтирувчи Навоий луғати» номи билан 1868 йилда нашр этилган.

БИЛАСИЗМИ?

БОРУД — ўқотар қуроллар дориси, порох. Махсус туз, олтингугурт ва кўмир бирикмасидан иборат боруд, яъни порох туркий халқлар аждоди — ҳуннулар томонидан ихтиро қилинган, деб тахмин қилинади.

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА:

Дукчи эшоннинг мағлубияти

Муассис:

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
МУДОФАА
ВАЗИРЛИГИ

www.mudofaa.uz

Бош муҳаррир:

майор
Аҳрор Очиллов

Навбатчи:

лейтенант
Бобур Элмуродов

Саҳифаловчилар:

Нодирабегим Валиева
Дилноза Мелиқўзиева

Мусахҳихлар:

Сайёра Мелиқўзиева
Мастура Қурбонова

Телефонлар:

котибият: (71) 260-36-50
бухгалтерия: (71) 260-35-20
юримдик бўлим: (71) 269-88-91
факс: (71) 260-32-29

ISSN 2010-5541

Таҳририятга келган қўлёмлар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди. Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти — «Ватанпарвар» Бирлашган таҳририятининг компьютер марказида саҳифаланди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 2008 йил 6 июнда 0535 рақами билан рўйхатга олинган.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Буюртма: г-205.

Ҳажми: 6 босма табоқ.

Бичими: А3.

Адади: 35 079 нусха.

Босишга топшириш вақти: 14:00.

Топширилди: 14:30.

Газета жума куни чиқади. Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Нашр кўрсаткичи: 114.

Баҳоси: келишилган нархда.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясида чоп этилди. Босмахона манзили: Тошкент ш., Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6

Манзилмиз:

100164, Тошкент,
Университет кўчаси, 1-уй.